...УУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

47-дохи жэлээ гарана

...УРЯАД ҮНЭН

...Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 288 (12990)
1969 оной
декабриин 10,
среда

Сэн 2 мүнгэн

...ай үбэлжэлгын түрүүшын шалгалта декабриин 5-һаа эхилээ

...ЕР ОНДООГООР ХАНДАХАДА...

...спубликын колхоз болон совхозуудай адууһа малай үбэлжэл... ...йноһоо хиналта шангадхаха, энэ хэрэгтэ дайралдаһан дутаг... ...ые саг соонь усадхахын тула Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэг... ...профсоюзай обком, «Буряад үнэн», «Правда Бурятии» га... ...зэй редакцинууд, Радио дамжуулгын ба телевидениин ко... ...республикын арадай хиналтын комитет ажахынуудай фермэ, ...гүүртэнүүдтэ байгша оной декабриин 5-һаа 20 болотор үр... ...галта үнгэргэхэ тухай шиидхэбэри абаһан байгаа. ...хан Сэлэнгын аймагай XX партсъездын, Тельманэй нэрэм... ...олхозуудта иимэ шалгалта үнгэргэгдэжэ, дүнгүүдынь мүнөө ...манай толилогдобо. Иимэ шалгалтанууд республикын бусад ...нуудта саашадаашье үнгэргэгдэжэ, материалнуудынь манай ... толилогдожо байха юм.

...тээ холохоно малай... халуун уурал баая... ...лэнгын аймагай XX ...нэрэмжэтэ колхозой ...гдамал түбэй фермэ... шалгалтын брига... ерэхэдэ, үглөөнэй ...тарган тобир үнеэд ...гаража байба. Ма... ороходомнай сэбэр, ...до хюрөөгэй хибэдэ... ...энхэй. Тэжээл буй... ...соо зэргэлээд 4 томо ...бүхэн соо 3,5 тонно ...эл шанагдадаг. ...нэ уһанда 250 ки... ...гдэһэн һолоомо, 70 ...лханай зүйл холижо ...гэжэ фермые даагша ...евич Жигжитов мэ... ...үедэ үнеэн бүхэндэ ...илограмм тэжээл үгэ... ...э тала руу гаргажа ... Энэмнай ехэл һайн.

Мүнөө жэл манай эндэ саһан ороогүй. Саһанай оротор малаа бэлшээжэ, тэжээлээ арьбалха, гамнахые оролдонобди—гэжэ колхозой ахалагша зоотехник Д. Д. Базаров хөөрэнэ.

Тэжээл буйлуулдаг цех руу уһа зөөдэг машинаһаа шланг холбогдожо, уһа шоршогоносо гоожуулна. Цех соо олон эрэшүүл обооролдожо, юушьеб хэхэеэ оролдоно. Зоотехнигтэ хандажа, цех соо байдаг худаг эбдэржэ, уһанай дуталдадаг болоһыень мэдэбэбди.

— Һаяар хүдэлжэ захалха, — гээд заһабарилагшадай нэгэн мэдүүлнэ.

— Мүнөө фермэ дээрэ 150 үнеэн һаагдана. Үнеэн бүриһөө дунда зэргээр сүүдхын 3,8 килограмм һү һаадаг. Бага гээшэ ааб даа. Үнеэдээ хайшан гэжэ һүтэй болгохоб гэжэ мүнөө үдэрэй һанаан. Һүниин зүүдэн болоноб. — гэжэ зоотехник хөөрэнэ.—Игээд модоной шэлбүүһэ сабшажа, витаминна гурил үйлэдбэрилхэбди. Каротин дуталдана ха юм. Бүдүүн тэжээлгүй хүндэшэг лэ байна. Үбһөөр туғалнуудта, һая туғаллаһан үнеэдтэ үгэнэбди. — гэжэ хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

Гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 103 процент дүүргэжэ, сэхэхэн амжалта туйлаһаниинь элитэ. Мүнөө Түхэм гэжэ газарта 134 хашараг шахагдажа байнхай. Колхозой үнинэй үхэршэн Д-Д. Гомбоев даажа абаһан ажалаа амжалтатайгаар бүтээнэ. Дунда зэргээр хашараг бүхэнэй шэгнүүр 330 килограммда хүргөө. Январь һарада малаа гүрэндэ тушаажа, ерэхэ жэлэйнгээ худалдаха түсэбэй хахадынь дүүргэхэ юм. Шахагдажа байһан малда үбһэн, һолоомо, концентрат эдюулэгдэнэ.

Ноёхоной больницын ажалшадай оролдосото ажал тэмдэглэмээр. Һарадаа 4 дахин холын отара, фермэнүүд дээгүүр ябажа, малшадай гэрэй ариг сэбэрые шалгажа, хүүгэдтэ прививкэ гэхэ мэтые хэдэг юм. Больницые даагша, үнинэй фельдшер Б. Ч. Бударсев ажалаа һайнаар эмхидхэжэ, залуу эмшэдые хүмүүжүүлжэ байдаг.

Манай ошоод байхада, Гусиноозерск хотоһоо аймагай больницын эмшэд — терапевт, шүдэнэй техник, невропатолог Ноёхондо ошожо, хүнэй элүүр энхые шалгажа захалаа һэн.

Эндэхи һү һаалиин гүүртэ, отарануудаар автолавка ходо ябадаг гэжэ малшад хөөрэнэ.

Малай үбэлжэлгые яагаад һайнаар үнгэргэхэб гэжэ булганай һанаата болоод байһаниинь мэдээжэ болоно. Теэд XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой арадай хиналтын бүлэг муугаар хүдэлнэ. Бүлэгые хүтэлбэрилэгшэ, колхозой ахалагша инженер С. Санжиев өөрынгөө уялгыешье һайса мэдэнэгүй.

— Намай һунгаа юм, теэд би мүнөө бөлотор арсагшаб, ажал хэрэгүүдии дүүрэн, яаха хүмбиб, —гэжэ энэ нүхэр хэлэнэ. Колхозой арадай хиналтын бүлэгтэ хамтадаа 24 хүн һунгагдаһан байна.

Үнгэрэгшэ зунай ган гасууріһаа шалтагаалан, үбһэ һолоомоор хомор болоод байхадаа, мүнөө эндэхин ондоо тээһээ үбһэ зөөхэ баатай болоо. Холоһоо зөөгдөһэн үбһэн харгыдаа үрид дэжэ болохо ха юм.

XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозые Тельманэй нэрэмжэтэ колхозтой сасуулжа үзэхэдэ, хоёр ондоо байдал эли тодоор харагдана. Тобшолжо, хэлэхэдэ, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой ниитын адууһа мал үбһэ тэжээлээр 21 процент хангагданхай, харин тиихэдэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз—57 процент хангагдаһан байна. Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой Далайтын фермэ шахардуу байдалда оронхой байба. Тэжээл буйлуулдаг «ВКС-3» түхэлэй котёлынь эбдэршэнхэй. Уһа һородог насосынь эбдэржэ, 1 час соо оройдоол 1 кубометр уһа арай шамай гаргана. Һолоомо хэршэдэг комбайнань баһал эбдэрээд, тон муугаар хүдэлдэг. Тэжээл буйлуулдаг цех соо хэршэгдэһэн һолоомо эһээгдэнэгүй. Энэ фермэ дээрэ туғалай шэнэ байра бариғдаһан аад, ашаглалгада үшөө ороодүй байһаар.

Һү тушаажа абаха гэр соо ороходомнай, үбдэгтэ хүрэмэ шабар шохой байба. Бидонгуудынь газаа досоогүй шабар болошонхой. Үүдэ нээхэ хаахада, гэрэй уһээһээ шорой унажа, һүн уруу орожо шэнгэнэ. Аймагай санэпидстанциин хүдэлмэрилэгшэдэй хэды дахин һануулга хэһэн байбашье, эндэхи хүтэлбэрилэгшэдэй ямаршье хэмжээ абадаггүй байһаниинь халагламаар.

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгые һайнаар эмхидхээ һаа, энэ харюусалгатай хаһые ядаралгүй үнгэргэхэ арга боломжотой. Дары түргэн шухала хэмжээ абахаар.

И. КОМИССАРОВ,
радио ба телевидениин корр.
Г. ВОЙЧ,
врач-педиатор.
В. САМБУЕВ,
«Улаан Сэлэнгэ» газетын корр.
Ц. БАЯНДУЕВ,
XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой арадай хиналтын бүлэгэй түрүүлэгшын орлогшо.
А. ЕФРЕМОВ,
«Правда Бурятии» газетын корр.
Б. СЫРЕНОВ,
«Буряад үнэн» газетын корр.

ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ БАЯР БАЯСХАЛАН

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Агууехэ Октябриин социалис революциин 52 жэлэй ойтой дашарамдуулан Советскэ Союзай ажалшадһаа, предприятинууд, барилганууд, колхозууд, совхозууд болон эмхи зургаануудай коллективүүдһээ телеграмманууд болон бэшэгүүдые абаһан байгаа. Хилын саанахи Коммунис, хүдэлмэришэнэй, национально-демократическа партинуудһаа, правительствануудһаа гүрэнэй болон политическэ ажал ябуулагшадһаа, олониитын эмхинүүдһээ мүн лэ амаршалганууд абтаа.

Телеграмманууд, бэшэгүүд соонь һайндэртэй дашарамдуулан хани ёһоной, халуун амаршалганууд дамжуулагдажа, КПСС-эй болон Советскэ правительствын дотоодын ба гадаадын политика үндэрөөр сэгнэгдэнэ. Хилын саанахи ханинар коммунис байгуулалтадаа, марксизм-ленинизмын, пролетарска интернационализмын үндэһөөр дэлхэйн коммунис хүдэлөөнэй, аха дүү социалис оронуудай бата нэгэдэл ба нягтаар эмхидэл бэхижүүлхын түлөө, арадуудай бүгэдэниитын эб найрамдал ба аюулгүй байдалай түлөө, империализмда, ээрхэг түримхэй ябуулганuудта эсэргүү. демократи болон социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлдээ саашадаа амжалта туйлахыень Советскэ Союзай арадуудта, Коммунис партида, СССР-эй правительствада хүсэнэ.

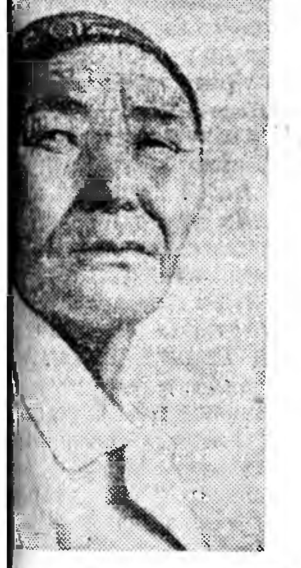
Бүхы арадуудай зол жаргалай түлөө, коммунизмын үзэл сурталай илан мандахын түлөө ленинскэ агуу ехэ үзэл бодолой гайхамшаг үүргэ бэшэгүүд, телеграммануд соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет арадта, Коммунис партида, Советскэ Союзай правительствада һайнние хүсэһэн, амаршалһанайнь түлөө партийна, совет, олониитын эмхинүүдтэ, предприятинууд болон эмхи зургаануудай коллективүүдтэ, Советскэ Союзай ажалшадта, мүн социалис ба хани барисаата оронуудай аха дүү партинуудай Центральна Комитедүүдтэ, правительствануудта, харин оронуудай гүрэнэй ажал ябуулагшадта, олониитын эмхинүүд болон тус тус эрхэтэдтэ үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ	СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ	СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

...АЛИШАДАЙ ГАБЬЯА

...н туршалга-үйлэдбэрил... ...ын һаалишад энэ хуга... ...н ажалайнгаа дүнгүү... ...он гаргаба. Эндэхи һаа... ...нда дэлгэрһэн социа... ...сөөндэ ажахын нэгэдэхи отделениинхид илажа гараа. Тэдэнэр үнгэрһэн үе соо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 3 мянган литр һү һааһан байна. Игэжэ отделениин 166 үнеэнһээ дүн хамта 351438 килограмм һайн шанартай һүн абтаа.

Гүүртын һаалишан Молон Лубсановна Дашинимаева **(баруун гарһаа зураг)** жэлэй эхинһээ нааша даажа абаһан 15 үнеэнһээ 34711 һү һаажа. социалис мүрысөөндэ түрүүлээ. Нүхэр Дашанимаева түсэбэй ёһоор 32400 килограмм һү абаха байһан. Тиихэдэ һаалишан Улаахай Базаровна Бадмацыренова **(зүүн талын зураг)** эрхимээр ажаллана. Абаһан уялгаяа 1707 литрээр үлүүлэн дүүргээ.

Игэжэ отделениин бүхы һаалишад түсэб, уялгануудаа һайнаар бэелүүлнэ. Тэдэнэр жэлэй дүүрэтэр бүри һайнаар ажаллахаар зориғжонхой.

Эндэхи һаалишад үшөө жэлэй эхинһээ түсэб, уялгануудаа

үлүүлэн дүүргэхын тула оролдожо захалһан. Зундаа тэдэнэр 2070 центнер үбһэ хуряаһан байна. Гүүртынхид үшөө 55 гектар газарта зелёнко ургуулжа, баян ургаса абаа. Гадна энэ коллектив малайнгаа үбэлжэлгэдэ түгас һайнаар бэлдэһэн.

К. ГАБАЕВ.
Авторэй фото.

Республикын колхоз, совхозуудай гүрэндөө мяха, һү, үндэгэ, нооһо худалдаха жэлэйнгээ түсэб ямараар дүүргэжэ байһан тухай

1969 оной декабриин 1-нэй мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр):

Аймагууд	Мяхан	Һүн	Үндэгэн	Нооһон
Прибайкалиин	113	100,2	—	—
Кабанскын	112	100,7	120	—
Баунтын	111	168	—	—
Улаан-Үдын	109	96	101	124
Ахын	109	144	—	112
Сэлэнгын	105	94	—	112
Захааминай	105	98	—	119
Түнхэнэй	101	145	—	121
Хяагтын	100,5	81	140	115
Зэдын	98	103	238	104
Бэшүүрэй	96	83	111	111
Мухар-Шэбэрэй	96	96	118	130
Хоринн	91	123	194	107
Баргажанай	90	95	—	36
Загарайн	88	96	—	115
Хэжэнгын	37	104	—	112
Яруунын	86	103	—	113
Хойто-Байгалай	62	93	—	—

РСФСР-эй Верховно Соведэй комиссинуудта

Россин түсэб ба бюджет хаража үзэгдэбэ

Депутат В. П. Прохоровой хүтэлбэри доро Россин Федерациин Верховно Соведэй түсэблэлгын-бюджетнэ комиссиин, һалбари бүриин комиссинуудай гэшүүдэй хамтын заседани РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседанинуудай зал соо декабриин 8-да болоо.

РСФСР-эй арадай ажахые 1970 ондо хүгжэлтын гүрэнэй түсэбэй. РСФСР-эй 1970 оной гүрэнэй бюджедэй проектнүүд, республикын 1968 оной гүрэнэй бюджедэй дүүргэлтэ тухай тоосоон хаража үзэгдөө.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо. РСФСР-эй Госпланай түрүүлэгшэ, депутат **К. М. Герасимов**, Россин Федерациин финансын министр депутат **И. И. Фадеев** эдэ асуудалнуудаар элидхэлнүүдые хээ.

Заседанида хабаадаһан депутадууд эдэ элидхэлнүүдые анхаралдаа абаба. Түсэб ба бюджедэй тус тус хубинуудые даб дээрэ хаража үзэхын тула РСФСР-эй Верховно Соведэй түсэблэлгын-бюджетнэ, һалбаринуудай комиссинуудай бүридэлһөө бэлэдхэлэй 11 комисси байгуулагдаа.

Арадай ажахын түсэб, гүрэнэй бюджет, бюджедэй дүүргэлтэ тухай тоосоое даб дээрэ хаража үзэхын тула түсэблэлгын-бюджетнэ, һалбаринуудай комиссинуудай хүдэлмэриин гурим тухай асуудал заседани дээрэ мүн лэ хаража үзэгдэһэн байна. Депутат **Н. Г. Маслов** энэ асуудалаар мэдээсэл хээ.

Түсэблэлгын-бюджетнэ комиссиин, һалбаринуудай комиссинуудай гэшүүдэй хамтын заседанида РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь **Х. П. Нешков**, Россин Федерациин министерствэнүүд болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд хабаадаа.

Дотоодын хэрэгүүдэй зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн-семинар

Дотоодын хэрэгүүдэй зургаануудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна зүблөөн-семинар Москвада болобо. Союзна, автономито республикануудай дотоодын хэрэгүүдэй министрнүүд, хизаарнууд, областьнуудай ажалшадай депутадуудай соведүүдэй гүйсэдкомуудай дотоодын хэрэгүүдэй управлениинүүдэй начальнигууд социалис хуули заршам хүгжөөхэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсээд, сүүдэй зургаануудай хүдэлмэри саашадань нарижуулха арга замуудые хараалаа.

СССР-эй Дотоодын хэрэгүүдэй министр, генерал-полковчик Н. А. Щелоков милициин ажал ябуулга саашадань һайжаруулха хэмжээнүүд тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ноябриин (1968 оной) тогтоолой дүүргэлтэ тухай дотоодын хэрэгүүдэй зургаануудай зорилгонууд тухай элидхэл хэбэ.

Дотоодын хэрэгүүдэй зургаануудай ажал ябуулга нарижуулха. милициин хүдэлмэрилэгшэдэй профессиональна шадабари болон болбосорол дээшэлүүлхэ, ажалшадай коллективүүдтэй, үргэн олониитэтэй милициин зургаануудай холбоо үргэдхэхэ хэрэгтэ министр ехэ анхарал хандуулба. Ниитын гурим бэхижүүлхэ, хулиган, архинша ябадалтай, олониитэдэ харша бусад аашануудтай тэмсэлээ шангадхаха асуудалнууд элидхэл соо нилээд ехэ һуури эзэлээ.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо Школьников А. М., КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагша Савинкин Н. И., КПСС-эй ЦК-гай таһагые даагшын орлогшо Мальшаков Н. П., СССР-эй Генеральна прокурор Руденко Р. А., СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи КГБ-гэй түрүүлэгшын орлогшо Цвигун С. К. болон бусад зүблөөндэ хабаадалсаа.

ДУНДАДЫН БЭРХЭ ХОНИШОД

...отагай хуудам үргэн ...н хүнжэлөөр хушагда... ...малай бэлшээжэ яба... ...зуура харагдадаг бо... Дундадада үбэлжэжэ ...ын совхозой 1-дэхи ...суута хонишон Нам... ...гмитова эхэ хонидоо ...буурахалаар зелёнкын ...гаргажа, наранай оро... ...р бэлшээдэг зандаа. ...р ороһон һүүлшын ...багар зөөлэн байжа, ...шуугаараа зохидоор ...манай һууриин хэнзэ... ...дадамнай ехэ дулаан байдаг, декабрь гараадүйдэ үбэл болодоггүй. Февраль һараһаа эхилжэ түрүүлхээр үрэжүүлһэн ьдэ хонидоо январь гаратар сохоь бэлшээридэ ябуулхабди. Багша Ленинэй ойн жэлдэ амжалта туйлахын түлөө хэзээ хэзээнэйхиһээл һаа оролдолго ехэтэйгээр хүдэлмэрилжэ байнабди,—гэжэ хээр морёороо хонидоо дахажа ябаһан Намжилма Лхамажаповна хөөрэнэ.

Энэ хонишоной Дундададамнай дулаан гэһыень хүсэд ойлгожо ядаһандаа Тогмитовагай үбэлжөөн тээшэ ошобобди. Хадын бооридо, шугын нэмэридэ түхеэрэгдэһэн шифер хушалтатай гэр, хониной байра холоһоо эли тодоор харагдана. Хоёр хуһамаг соо жэрылдэжэ байһан 5 ута һүри харахадаа үбэлэй хүйтэнһөө айгаад орхихо хонишод бэшэ байна гэһэн бодол бидэнэрэй зосоо ороодхино. Энэ үбһэсэ үбэлэй янгинама хүйтэн үдэрнүүдтэ, хонидойнгоо түрэжэ эхилхэдэ эдюулхэ һанаатай хэбэртэй, нэгэшье һүри ойроо хүртөөдүй.

— Хонидтоо үдэшэ үглөөнь орооһо тарьянай зүйл, һолоомо, зелёнко эдюулнэбди,—гэжэ хурьгадай гэрэй сонхо дулаалжа ябатараа маниие угтаһан Намжилмагай нүхэр Бато-Далай Цыденович хөөрэнэ.

Эхэ хонидойнь байра соо ороходо дулаан, агаарынь сэбэр. Сонхонуудыньшье ехээр сэнтээгүй, гэрэлтэй. Малаа халуулдаг хуһамагынь голой улаан бургааһан, нарһанай шэлбүүһэн хоёроор тойруулжа нэмэрлэгдэнхэй, нюдэндэ уряар харагдана. Үбэлжэлгэдөө эрхим һайнаар бэлдэһэн дээрэһээ Дундададамнай дулаан гэжэ Тогмитовагай хэлэһые мүнөөл ойлгожо абабабди. Даажа абаһан табяад гектар сабшалангаа эндэхи хонишод жэлһээ жэлдэ һайжаруулдаг заншалтай. Мүнөө зун ган гасуур байбашье, саг болзор соонь газараа үтэгжүүлһэн, уһалһан хадаа эдэнэр малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ хуряажа абаа. Нүхэр Гончиковой газаагаа соможо абаһан 359 центнер үбһэн харууһалжа байһан 570 эхэ хонидтонь хүсэд хүрэхөөр хараалагдана.

— Өөһэдынгөө бэлдэһэн үбһэ шэнэ жэлһээ малдаа эдюулжэ эхилхэбди. Мүнөө Шүбэгэһөө асарһан үбһэ, һолоомо, зелёнкоор байнабди,—гэжэ Бато-Далай Гончиков тодорхойлно.

КПСС-эй XXIII съездын делегат, Дундадын отарын ахалагша хонишон Намжилма Лхамажаповна Тогмитовагай абаһан уялгаяа ерэхэшье жэлдэ үлүүлэн дүүргэхэнь ажал хэрэг дээрэһээнь элеэр харагдана. Үрэжүүлэгдэһэн хонидынь бүгэдэ тобир тарганууд. Үбэлжөөниинь һайн, дарагар. Түлихэ түлеэнһээ эхилээд, үбһэ, һолоомо хүрэтэрөө газаань зөөгдэнхэй.

М. БАИНОВ.

ҺАНАҺАНДАА ХҮРЭХЭЛ

...болоһон шанга һалхи... ...имгэхэн сагаан саһан... ...д, дүн сагаан тала за... ...а эреэлэн соохорложо ...руунада декабрь һара ... бага ороо. Тиимэһээ ...лай хүдөө талаар бэл... ...хирэ хирэ болоод лэ ...инамнай Гүндэ тээшэ ...аар табилжа, улаабар ...ай тонгос гэжэ байха ...ын совхозой түбтэ хү... ...онторын газаа хүн зон ...эй, хүхюутэй. Хоёр... ...лараад, ажал хүдэл... ...рьмой тухай хөөрэл... ...лдана. Эндэ Яруу... ... мал адуулагшад, һаа... ...нхай. Тэдэ мүнөөдэр ...аа бүхы һаалишадта ...эй долоо һарын тур... ...риһөө 1250 килограмм ...иалис уялга абахаяа ...ээ зугаатай байхан... ...й. Нара, һалхинһаа ...айтай хоёр эхэнэрэй хажууда хүрэжэ ошобобди. Эдэмнай совхозой хоёрдохи отделениин һаалишад байшаба.

Асуудал. Анна Малсагаевна, ажал хүдэлмэри тухайдаа хөөрэжэ үгэхэ гээшэ гүт?

Харюу. Би мүнөө 19 үнеэтэйб. Дүрбэн жэлэй туршада һаалишанаар хүдэлжэ байнхайб. Абаһан уялгаяа дүүргэхын тула бүхы хүсэ шадалаа гаргахабди.

Тэрээнтэй зэргэлжэ байһан мүн 2-хи отделениин һаалишан Цырегмаа Доржиева иигэжэ хэлээ һэн:

— Үнеэндэ хүдэлһөөр 14 жэл болонхойб. 20 үнеэ һааннаб. Үнгэрэгшэ юһэ һарын турша соо үнеэн бүриһөө 1818 килограмм һаагаа һэм. Абтаһан социалис уялга үнэн зүрхэнһөө дэмжэжэ, хүсэ шадалаа гарган, эршэмтэйгээр хүдэлхые оролдохоб.

Үдэшын һаамаи эхилхын урда тээ совхозой хоёрдохи отделенидэ һаалишадтай суг хүрэжэ ерэбэбди. Тэдэнэй хүхюун омогынь эндэшье харагдаба. Дуулаһан дуунайнь хонгёо аялга тала дээгүүр зэдэлэн, Гүндын нуурай эхиндэ тулана хэбэртэй.

Хоёрдохи фермые даагшаар коммунист Дабаа Цыренович Бадмаев хүдэлдэг юм. Малайнгаа байрын дулаан, тэжээлээр бараг һайн байһан тухай хөөрөө бэлэй. Һолоомон, бурдууг, силос үнеэдтээ таһалгаряагүй, хэм соонь үгэдэг байба. Һаалишад хүхюун сэнгэлигээр сагаа үнгэргэхэ аргатай. Элидхэл, хөөрэлдөөн үнгэргэгдэдэг, кино харадаг, радио шагнадаг, газетэ, журналнуудые саг соонь абажа уншадаг гэжэ тодорхойлогдоо.

...Үглөөдэрынь, харанхы үглөөгүүр байхада, совхозой һү һаалиин дүрбэдэхи фермэдэ ошоходомнай, һаалишад Б. Ванчикова, М. Батомункуева, М. Гусева, Д. Дамбиева. Н. Дамдинова, Ж. Егнинова хүдэлжэ байба. Һаалишадтай хөөрэлдэхэһөө урид дүрбэдэхи отделениин зоотехник Бадма-Доржо Бардуевтай уулзажа, ярилдаха гэлсээ һэмди. Нүхэр Бардуев яһала дүршэл ехэтэй зоотехник гэжэ тоотой юм. Зоотехническэ заабари һаалишадта нарин нягтаар сахюулхые оролдодог. Тэжээлэй рацион зүбөөр табидаг Үнеэдэйнь байра соо ходо сэбэр байдаг. Энэ фермэдэ хамта 433 үнеэн бии юм. Тэдэнэй 258-ниинь һаамхай үнеэд. Мүнөө үедэ үдэрэй хоёр дахин һаана. Туғаллажа эхилхэдэнь гурба дахин һаахаар хараалантай. Үбһэн урда жэлэйхиһээ һураггүй багаар абтаа. Гэбэшье хүхэ һолоомон, зелёнко, концентрат, силос гэхэ мэтэ тэжээл бии. Тиимэһээ социалис уялгынь жэншэдгүй дүүргэгдэхэ байһанда һэжэг түрэхөөр бэшэ. Эдэ бүгэдэ тухай зоотехник нүхэр Бардуев дэлгэрэнгыгээр хөөрэбэ.

Арбан жэлэй туршада һаалишанаар таһалгаряагүй хүдэлжэ, жэлһээ жэлдэ ехэ амжалта туйладаг Долсон Цырендоржиевна Дамбиева һаяхан лэ үнеэгээ һаажа дүүргээд һүеэ тушаагаад байба.

Үнгэрэгшэ арба һарын туршада үнеэн бүриһөө 2085 литр һү һаагаа. Олон үгэ хүүргүй, нам даруу, ажалша бэрхэ эхэнэр гэжэ, хөөрэлдөөд байхада ойлгогдоо һэн.

Туйлаһан амжалта тухайдаа хөөрэхэ дурагүй байба. Суг хүдэлдэг нүхэдөө магтан татаад:

— Балма Ванчикова, Намсалма Дамдинова гэгшэдтэй уулзажа, хөөрэлдэбэлтнай таатай һэн. Тэдэнэр намһаа холо үлүү һү үнеэн бүриһөө һаанхай,—гээд энеэбхилбэ.

— Долсон Цырендоржиевна, социалис уялгаяа хэр амжалтатайгаар дүүргэхэ гээшэбта?—гэһэн асуудалда тэрэ иимэ харюу үгөө: —Долоо һарын туршада үнеэн бүриһөө 1300 килограмм һү һаахаб гэжэ үсэгэлдэрэй суглаан дээрэ нүхэдтөө үгэеэ үгөө бэлэйб. Абаһан уялгаяа урдань дүүргээд лэ ябадаг һэм. Мүнөөшье дүүргэхэб гэжэ һанаһаб.

Яруунын аймагай Яруунын совхозой һаалишадтай уулзаад, ажал хүдэлмэритэйнь танилсаад байхадаа тэдэнэй абаһан уялгаяа дүүргэхэ байһандань найдахаар бэлэй. В. И. Ленинэй түрэһөөр түүхэтэ 100 жэлэй гүйсэхэеэ байһантай дашарамдуулан, республикынгаа һаалишадта хандаһан уряань олоной зүгһөө һайшаагдан угтагдаад, үргэн дэлисэтэйгээр дэмжэгдэнэл.

Ц. ДАМБАЕВ,
Ц. ХАМАЕВ.

Совет-Корейн правительствануд хоорондын комиссиин заседани

КНДР-эй Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшын орлогшо Тен Дюн Тхэк гэгшын толгойлһон КНДР-эй правительственна делегаци декабриин 8-да Москва ерээ. Экономическа болон научно-техническэ асуудалнуудаар Совет-Корейн правительствануд хоорондын консультативна комиссиин табадахи заседанида тус делегаци хабаадаха юм.

(ТАСС).

Алас-Дурна зүг тухай выставкэ

ХАБАРОВСК. (ТАСС). Хабаровска хизаарай фотодо дуратайшуулай выставкэдэ 300 гаран фото-зурагууд табигдаба. Тэрэнь В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо зорюулагдаа. Тайга соо урган бодоһон шэнэ хотонууд, хизаарай хүн зон—загаһашад, анчуушад, суута һаалишад, мэдо отологшод, геологууд болон судна бүтээгшэдэй фото-зурагууд эндэ харуулагдана.

Олонхи бүтээлнүүдынь Алас-Дурна зүгэй үзэсхэлэн һайхан байгаалиие, баялигые харуулна.

Элдэб янзын мэргэжэлтэд, врачнууд, летчигууд, шоферууд эдэ фото-зурагудай авторнууд юм.

Үхибүүдтэ зорюулагдаһан ехэ литература

Литераторнуудай түбэй байшан соо декабриин 8-да нээгдэһэн, СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин секретариадай үргэн заседани «Коммунис хүмүүжүүлгэ ба совет үхибүүдэй литературын зорилгонууд» гэһэн темэдэ зорюулагдаа. Уран зохёолшод, шэнжэлэгшэд, хэблэлэй газарай хүдэлмэрилэгшэд, СССР-эй болон РСФСР-эй хэблэлэй комитедүүдэй, гэгээрэлэй министерствэнүүдэй түлөөлэгшэд заседанида хабаадана.

СССР-эй Уран зохеолшодой холбооной правлениин секретарь **Г. Марков** заседаниие нээбэ. Үхибүүдтэ зорюулагдаһан, олон үндэһэ яһатанай литература залуу үетэниие коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ нүлөөлнэ гээд элидхэлшэ—СССР-эй Уран зохёолшодой холбооной правлениин секретарь **С. Михалков** тэмдэглэбэ. Үхибүүдтэ зорюулагдаһан номууд СССР-эй 50 ондоо хэлэн дээрэ хэблэгдэжэ, жэлдээ 267 миллион хэһэгээр гаргагдадаг болоо. Залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ гүрэнэй зүгһөө ехэ анхаралай хандуулагдадагые эдэ тоонууд гэршэлнэ.

Совет үхибүүдэй литература дээдэ зэргын үзэл бодолоороо, бодото энэрхы шэглэлээрээ илгардаг юм гээд С. Михалков тэмдэглэбэ. Энэ литературын туйлалтанууд В. И. Ленинэй ажабайдал, ажал ябуулгада зорюулагдаһан оюун бэлигтэй зохёолнууд соо, манай Эхэ ороной түүхын алдарта хуудаһануудта элеэр харуулагдаа.

Үе сагай хубилхатай хамта эдир уншагшын эрилтэ ургана. Тэдэнэй һонирходог зүйлнүүд олон болоо, бодомжолонь, эрдэм ухаанай элдэб һалбаринуудай хүгжэлтые мэдэсэнь нилээд дээшэлээ. Энэ ушар үхибүүдэй уран зохёолшодой урда шэнэ зорилгонуудые табина.

Үхибүүдэй литературын хүгжэлтын шухала асуудалнууд тушаа элидхэлшэ тогтожо хэлээ. Ажалай баатаршалгые магтаһан шэнэ номуудые, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн тухай зохёолнуудые, Совет Армиин мүнөө үеын хэрэгүүд болон зорилгонууд тухай, патриотизм болон пролетарска интернационализмын үндэһөөр үхибүүдые хүмүүжүүлхэ номуудые олоор хэблэн гаргаха шухала тухай тэрэ тэмдэглэбэ.

Элидхэл тушаа «Детская литература» гэжэ хэблэлэй директор **К. Пискунов**, «Дружба народов» журналай ахамад редактор **С. Баруздин**, «Юность» журналай ахамад редактор **Б. Полевой**, уран зохёолшод **А. Алексин, М. Ибрагимов, И. Брыль, Я. Османис** болон бусад үгэ хэлээ.

КОМСОМОЛОЙ АЖАБАЙДАЛ

АХА ЁҺОНОЙ АНХАРАЛ ХЭРЭГТЭЙ

(ЯРУУНЫН АЙМАГАЙ КОМСОМОЛОЙ КОНФЕРЕНЦИҺЭЭ ТЭМДЭГЛЭЛ)

— Манай совхозой дирекци, партком болон профсоюзай рабочком социалис мурысөө эмхидхэхэдээ яһала шадамар юм. Мурысөөнэй дүн болзор соогоо согсологдоодхихо. Комсомолшууднай тэрэ мурысөөндэ хабаадалсахадаа, түрүү зэргэдэ гаралсаад лэ, бэлэг шанда хүртэлсөөд лэ байдаг гээшэ. Харин залуушуулые һонирхуулмаар, абьяас шуналыень эршэдүүлмээр ондоо арга хүршэлэй хэрэглэгдэдэггүйнь харамтай. Хониной ноохо хайшалдаг, газар хахалдаг, мүн ажалай бусад мэргэжэлтэй залуушуулай конкурс олоной хабаадалгатайгаар соносхоходо нанаб,—гэжэ Наһатын совхозой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Александра Егорова Яруунын аймагай комсомолой конференци дээрэ тэмдэглээ һэн.

Яруунын совхозой туталшан Екатерина Шадрина «Юбилейный» гэжэ турпоездоор В. И. Ленинэй намтартай холбоотой газарнуудаар аяншалжа ерэһэн тухайгаа зурхэ, сэдьхэл хүдэлгэмөөр үетэн нүхэдтөө хөөрэжэ үгөө. Һайнаар хүдэлдэг, эдэбхи үүсхэлтэй комсомолшуудые ингэжэ урмашуулха гээшэ ехэ удхатай хэрэг. Теэд энэ хэрэг нютаг бүхэндэ, ажахы бүхэндэ али тэгшээр эрхилэгдэнэ гү, энэ талаар али бүхы онол арга хэрэглэгдэнэ гү гэһэн асуудал тобойсо габилтай болоно. Залуу үетэнэй оюун бодолой, ажабайдалай эрилтэ дүүрэн хангаха эрхэ байдал ажахы бүхэндэ тогтоогдонхой гү, аха нүхэдтэеэ нэгэн хамта, адли эрхэтэйгээр колхозой гү, али совхозой хэрэг залуушуул шиидхэлсэнэ гү?

Имэ асуудалнууд табигдахал һоороо, саг соогоошье табигдаа гэжэ тэмдэглэлтэй. Жэшээнь, «Коммунизм» колхозой байдал дээрэһээ энээнине гэршэлэе. Түс ажахын комсомолой эхин организаци муугаар хүдэлнэ. Энээндэ хэн гэмтэйб? Нэн түрүүлэн колхозой партийна эхин организаци. Ажал хүдэлмэридэ шахардуул сагай ушархада комсомол тухайгаа бодолдоо оруулдаг байна бшуу. Үбһэ, таряа хуряаха болоходо, мүн мал ажалда хүсэн ехэ хэрэгтэй болодог. Тиихэдэнь лэ залуушуулда, комсомолшуудта хандадаг. Түһалалсыт, хүндэ хүшэр газарта ошожо хүдэлэлсыт гэдэг заншалтай. Харин үдэр бүриин аха ёһоной анхарал комсомол үетэндөө хандуулдаггүйнь гэмшэлтэй. Энэ дутагдал тухай конференцидэ уригдаһан «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ М. О. Цыбиков зүб мэдэрһэн байна.

Теэд имэ ушар ажахы бүхэндэ, предприяти болон эмхи зургаан бүхэндэ үзэгдэжэл байдагынь мэдээжэ.

Залуушуул хүдэлхысэ хүдэлөөд, һүүлээрнь сүлөөтэй сагаа хүхюун зугаатайгаар, сэнгэн амарха аргагүй дуратай ха юм. Энээгээрээл сэдьхэлээ ехээр ханахашье байна. Залуу зоной эрилтэ, тэдэнэй жама ёһон гээшэ имэ бшуу. Жэшээнь, аймагай түбтэ түбхинэһэн Наһатын совхозой уран һайханай самодеятельностиин коллективэй хүдэлмэри тон хангалтагүй байдалтай. Энээндэ комсомолой комитет зэмэтэй. Габашье баянистые өөһэдөө оложо шадахагүй байна бшуу. Имэ мэргэжэлтэгүйгөөр концерт табиха аалши? Энэ асуудалые зүб уруунь шиидхэжэ үгэхын тула аймгүйсэлкомой культурын таһагта нарһатынхид яһала хандаа юм. Теэд тэрэнь шэхэ дулии һууһаар.

«Урожай» гэжэ һайн дуранай спортивна бүлгэмэй, ДОСААФ-ай советүүд аймагта бии. Тэдэнэр комсомолой эхин организацинуудта бодото ямар туһаламжа үзүүлнэб. Ядахын сагта спортивна хэрэгсэл оложо үгэхэ, элдэб янзын мурысөө эмхидхэхэ шадалгүй байхадань ялгатайб. Эдэ эмхинүүд хүдөө нютагуудта спортивна, ниитэ-оборонно хүдэлмэри дэлгэрүүлхэ үүргэтэй. Теэд тэрэ үүргээ имэ муугаар дүүргэжэ байна бшуу.

Залуу үетэнэй сүлөөтэй сагаа болбосон ёһоор, хүхюу сэнгэлигээр, оюун ухаандань ашатай туһатайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ анхаралай һулаар табигдаһанһаа уламжалан, тэдэнэй эдэбхи үүсхэл буурана, урмаа хухарна. Үнгэрхэдөө, клубта суглархын орондо магазинай газаагуур хүлгэжэ, архи намнахын түйлдэ хүрэжэ байдагынь мэдээжэ бшуу.

Тиимэ залуушуулай аашаа абарине үхибүүд даган дууряажа, тэдэнһээ муу һургаал абаха ушаршье тохёолдоно.

Энэ конференци дээрэ үгэ хэлэһэн Наһатын совхозой комсорг нүхэр Егорова: «Бидэ комсомол-залуушуулай һү һаалиин фермэ эмхидхэхэ хүсэлэнтэйбди. Зүгөөр залуу хүсэн дутаадана. Хүбүүд, басагад, манайда ерэжэ хүдэлыт!» «Комсомольский» совхозой парткомой секретарь нүхэр Дымчиков: «Манай совхоздо ерэжэ ажаллыт. Бидэ клубаа заһабарилжа дууһаабди. Олон айл телевизортэй болонхой. Үйлдэхагүйл[...] уряал хэһэн байна.

Зүб даа. Хаанашье [...] нууд, малшад дута[...] шуулые уриха [...] уряалдань залуушуул [...]рөө харюусахашье [...] энэ залуу үетэнэй сэдь[...] таарамжатай зокид[...] тогтоохо гээшэ баһал [...] хала асуудал болоно [...] Бэлэн юумэ дээрэ [...] һэн гэгдэнэгүй. Өөһэ[...] һайн байдал хангаха [...] бэшье энэ эрмэлзэлдэнь [...]лэй, хүтэлбэрилхы эмхи[...]лай, ажахын партийн[...] нуудай халуун анхарал, [...] һаламжа баһал хэрэгтэ[...]даа.

Аймагай комсомолой [...]цин делегадуудай энэ [...] онсо анхарһаниинь һайн[...]

А. ГР[...]

«Улаан туяа» [...] редакциин хүдэлм[...]

Комсомол басаган Вера Вавилова дунда һургуули дүүргээд, «Электромашина» заводто ажаллажа эхилһэн юм. Тэрэ сагһаа хойшо гурбан жэл үнгэрбэ. Мүнөө В. Вавилова электромеханическа цехэй эрхим хүдэлмэришэн гэжэ тоологдоно. Өөрынгөө мэргэжэлдэ хоёр басагадые һургаа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) В. Вавилова, тэрэнэй һурагша Д. Г. Богатова.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

УЛААН-ҮДЭ. ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН

Эндэ комсомолой районно конференци боложо үнгэрөө. Һүүлшын хоёр жэлэй туршада комсомолой районно организаци ниилээд ургаһан, залуу ажалшадай дундаһаа олохон хүбүүд, басагад ВЛКСМ-дэ абтажа, ажал хүдэлмэри дээрээ жэшээ харуулһан байна. Таба мянга шахуу залуушуул коммунис ажалай ударнигай гүлөө тэмсэжэ, тэдэнэй 2 мянга гаранинь нимэ нэрэ солотой болонхой. Мүнөө үедэ промышленнэ болон барилгын бусад предприятинуудай 200-аад комсомолшууд табан жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй. 500 шахуу залуушуул дүрбэн жэлэй түсэбые уридшалан бэелүүлээ. Районой комсомолшууд, залуушуул ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ мянга гаран залуушуул уралан нарижуулгын дурадхалнуудые оруулжа, хэдэн зуугаад мянган түхэригэй мүнгэ зөөри алмаа. Эдэ бүгэдэ ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. Н. Хомяковай тоосоото элидхэл соо дурдагдахаһаа гадна, комсомольско организацинуудай хүдэлмэреэ һайлаар эмхидхэдэг, залуушуулые В. И. Ленинэй алдарта ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мурысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг болоһониинь тэмдэглэгдэһэн байна. Промышленна предприятинуудта ажалладаг комсомол-залуушуулай бригаданууд ленинскэ шалгалтада эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадажа, ажалайнгаа бүтээсые горитой дээшэлүүлнэ.

Авиационно заводой ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Юрий Холшебников предприятиингаа комсомолшуудай ленинскэ шалгалта ямараар барижа байһан тухай конференци дээрэ тодорхойгоор хэлээ. ЛВРЗ-гэй комсомольско комитедэй секретарь Владимир Бодров комсомолшуулай социалис мурысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, техническэ дэбжэлтые ургэдхэхын түлөө тэмсэжэ байһаниие дурдаба. Түс конференцидэ хамта арба гаран делегат үгэ хэлэжэ, ажалайнгаа һайн талые тэмдэглэхэтээ хамта, саашадаа комсомолой организацинуудай бэелүүлхэ[...]нууд тухай хөөрөө. Б[...] организацинуудай зүгһөө [...]нүүдэй дунда эмхидхэдэг[...]рине һайжаруулха тухай [...] дунда һургуулиин ахал[...] первожата Л. Дубинск[...]

Комсомолой районно к[...]циин хүдэлмэридэ КПСС-[...]лезнодорожно райкомой [...] секретарь нүхэр [...] ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын [...] нэгэдэхи секретарь нүхэ[...] гэгшэд хабаадажа. [...] хэлэбэд. Комсомолшууд[...] шуулые Ильичэй алдар[...] хүндэлэлэй социалис му[...] эдэбхитэйгээр хабаадуулха[...] шухала хэмжээ ябуулгану[...]ференцидэ харалагдаа.

Н. АЛЕК[...]

КОММУНИСТ *тухай хөөрөөн*

БЭРХЭ МЕХАНИК

Үглөөнэй 6 час. Ардасаанай леспромхозой автогараж соо хэдэн олон автомашинанууд табяатай. Халаанда гарахаар ерэһэн жолоошод машинаяа шалгажа үзэнэ. Шүрэб гайкануудыень татажа, хэрэгтэй газартань тоһо түрхинэ. Үндэр томо бэетэй гушаад гаран наһанай хүн жолоошод бүхэндэ дүтэлэн машинануудыень шалгажа үзэн, заабари хэлэжэ үгэнэ. Ахалагша механигайнгаа имэ эртэ гаражда ерэдэг хадань жолоошод баясадаг. Юуб гэхэдэ, саг соогоо туһатай заабари абана. Тэрээнтэй хамта автомашиныгаа дутуу дундануудыень бэлэхэнээр усадхажа шадана.

Машинануудтаа техническэ харууһа хэжэ дүүргэһэн жолоошод гаражһаа гаража, модо отолдог участок тээшэ шэглүүлэн ошонод. Тэдэнэр ойдо отологдоһон модо саг болзор соонь доодо складта шэрэхэ ёһотой. Үдэр бүри 12—13 автомашинаар ойһоо модон шэрэгдэнэ. Сүүдхэ соогоо түс леспромхозой жолоошод 300—350 кубометр модо доодо складта шэрэнэ. Машинанууд 450—460 модоной зай гатална. Тужын муу харгыгаар имэ ехэ зай гаталха гээшэ бэлэн хэрэг бэшэ. Түмэршье хадал элэжэ эбдэрнэ ха юм. Энээниие Ардасаанай леспромхозой ахалагша механик Владимир Очирович Буянов һайн мэдэдэг. Тиимэһээ жолоошодтоо туһалжа, саг болзор соонь машинануудые ойдо эльгээхэ гэжэ оролдоно.

Һубарин ошоһон машинануудай хойноһоо хараад тэрэ дуугай зогсоно. Леспромхозой директор нүхэр Гнеушев дүтэлжэ:

— Хэды машинанууд ойдо гараба гээшэб? Мүнөөдэрэйнгөө даабари дүүргэхэ гү?—гэжэ асууба.

— Хари яаха юм даа. Харгыдаа эбдэржэ, нобшороогүй һаа, модо шэрэхэ даабаряа дүүргэхэл байха. Мүнөө арба нэгэн машина эльгээгээб. Үдэ болотор үшөө хоёр машина заһабариһаа гараха. Тэдэниие мүн лэ модо шэрэхыень эльгээхэб,—гээд Владимир Очирович түбшэн дарууханаар хэлэбэ. Леспромхозой директор имэл харюу хүлеэһэн байгаа. Тиимэһээ:

— Владимир Очирович! Хүдэлжэ байһан машинануудаа баранинень дэмы ойдо гаргана бэшэ гүбди. Гэнтэ ямар нэгэ машинын эбдэршөө һаань, тэрэниие һэлгэхэ машина үгы байха бэшэ гү?—гэжэ механигтаа хандаба.

— Энэ зүбтэй. Зүгөөр тоһо сэбэрлэхэ фильтр үгыһөө болоно, «МАЗ-509» түхэлэй машина хэдыдэхи үдэрөө мини байна. Энэ бэеэрээ Галуута-Нуур хото ошожо ерэхэм. Тэндэһээ фильтр абаха болоо һэм. Хэрбээ автомашинын эбдэрээ һаа, тэрэл «МАЗ-509» машина һэлгэхэ,—гээд Владимир Очирович хэлэбэ.

Имэ харюу абаһан леспромхозой директор урматай хүхюун юумэ: «үнэхөөрөө һүүлшын үедэ автогараж соо хамаг юумэн һайн. Юрэдөө, машинанууд эбдэржэ модо шэрэхэ түсэб дүүргэгдэхэгүй ушар гараагүй. Механик Владимир Очирович ажалаа зүбөөр эмхидхэнэ. Ёһотой коммунист, бэлигтэй эмхидхэгшэ хүн байна даа»—гэжэ дотороо шэбшэн конторо тээшээ ошоо һэн.

Үнэхөөрөө һүүлшын үедэ Ардасаанай леспромхозой коллектив һара, жэл бүри модо бэлдэхэ даабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, «Забайкаллес» комбинат соо эрхимлэжэ ябана. Байгша оной арбан һарын даабариһаа гадуур хоёр мянган кубометр модо отолоод, доодо складта шэрэһэн байна. Эндэ жолоошодой, мүн механик Владимир Очировичай хубита бии.

Владимир Очирович Буянов Сэлэнгын аймагай үргэн талада үдэһэн юм. Бүри заахан ябахадаа, онъһон техникээр һонирходог жолоошон болохоб гээд бодомжолдог һэн. Томо болоходо, сэрэгэй албанда абтахадаа жолоошоной һургуулида эльгээгдэһэн байгаа. Тиин холынгоо хүсэл бодолые бэелүүлһэн юм. Сэрэгэй алба дүүргээд, «Забайкаллес» комбинадай Хандагатайн леспромхоздо жолоошоноор хүдэлһэн. Улаан-Үдын ой модоной промышленностиин техникумдо заочноор һуража дүүргээд, механигай үнэмшэлгэтэй болоһон. Тэрэ гүшэ гаража ябана. Үшөө институтта һураха зорилго урдаа табинхай.

Һайн шанартайгаар онъһон техникэ заһабарилхын тула дүй дүршэл, мэргэжэл хэрэгтэй. Тиимэһээ тэрэ һурана.

Тэрэ ниитэ олоной хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Үдэшэндөө дружиннигуудаар хамта ажалша зоной аюулгүй байдалые сахин, һогтуу галзуушуултай эрид тэмсэн, тосхон соогуураа гэшхэлдэг. Мүн лэ арадай хиналтын постын гэшүүн юм. Владимир Очирович Буяновай хүдэлдэг Ардасаанай леспромхозой коллектив түрүү зэргэдэ ябаһаар.

К. ЖАМЬЯНОВ.

АЖАХЫН ТООСООНОЙ АШАГ ҮРЭ

Ажалай эм[...] ба эконо[...]

БАГАШЬЕ, ехэшье юумэндэ али болохоор алмалта, арьбалалта хэхэ, бүхы һалбаринуудыень ашаг олзо ехэтэй болгохо гэбэл, колхоз, совхозуудые ажахын тоосоондо оруулха хэрэгтэй. Тэрээнгүйгөөр ямаршье ажахын үйлэдбэриие өөрынгөө гаргаша харюулхаар, ашаг олзо ехэтэйгээр эрхилхэнь бэрхэтэй.

Тиимэһээ байгша оной эхеэр Зэдын аймагай Борьёогой, «Октябрьский», «Заречный» совхозуул ажахын тоосоондо гүйсэдөөр оруулагдажа, шэнэ гурмаар хүдэлжэ эхилээ һэн.

Хэнэйшье мэдэһээр эдэ совхозуудые ажахын тоосоондо оруулхадаа түбхын түрүүн эдеэ хоолой бүхы зүйлнүүдые ехээр үйлэдбэрилдэг, экономическа шанга шалалтай болгохо, хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэдыень зүбөөр урмашуулха, эдэбхи үүсхэлыень дээшэлүүлхэ гэһэн гол зорилго табигдаһан байгаа. Яахадааб гэхэдэ, ажахын тоосоондо гүйсэдөөр оруулагдаһан совхоз гээшэмнай үйлэдбэриингөө бүхы гаргашые тушааһан продукциингаа сэнгээр хуу тэхэрюулхэ, бэеэ даагаад хүдэлхэ, мүн үйлэдбэреэ саашадань улам ургэдхэхэ, һайнаар хүдэлһэн хүн зоноо түлөөһэнэй талаар урмашуулха мүнгэ зөөритэй, ондоошье шухала фондтой байха зэргэтэй.

Ондоогоор хэлэбэл, ажахын тоосоон хадаа совхозой бүхы һалбаринуудые социалис предприятиин гурмаар, харин түсэбэй ёһоор эрхилхэ түрүү арга мүн.

Дээрэ дурсагдагша Борьёогой, «Октябрьский», «Заречный» совхозуудай ажахын тоосоондо ороһонһоонь хойшо багахан саг үнгэрөө. Тиимэһээ тэдэнэр шэнэ гурмаар хүдэлдэг болоод, тиимэ имэ үрэ дүн туйлаа. экономическа талаараа тэды шэнээн ашаг олзо оруулаа гэжэ тобойсо харуулха юумэн үшөөл бага байна. Тингэбэшье түс совхозуудай ажалай даб дээрэхи зарим тэды дүн тухай тогтожо хэлэмээр.

Түсхайлбал, байгша оной үнгэрһэн юһэ һарын туршада «Заречный» совхоз нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 11,5 процентээр ехэ эдеэ хоолой зүйлнүүдые абаа. Тиихэдэ Борьёогой, «Октябрьский» совхозууд эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилгые 7,1 процентээр дээшэлүүлжэ шадаһан байна. Мүн мяха, һү, ноохоншье үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ һурагүй ехээр худалдагдаа.

Ажахын тоосоондо гүйсэдөөр оруулагдаад байхадань, совхозуудай гүрэндэ тушааһан продукциинь колхозуудайхидал адляар нэмээгдэжэ, дээгүүр сэнгээр абтана ха юм. Энээнэй ашаар эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр, илангаяа түсэбһөө гадуур тушаахадаал ашаг олзо һайса оруулха болоно бшуу.

Байгша оной юһэн һара соо эдэ совхозууд эдеэ хоолой зүйлнүүдые гүрэндэ худалдажа, үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орбол, 823 мянган түхэригөөр ехэ ашаг олзо оруулаа. Тиихэдэ продукциингаа шанарые һайжаруулһанай, мүн тэрэнээ дээшэлүүлэгдэһэн сэнгээр худалдаһанай ашаар 300 мянган түхэригэй ашаг олзо урдынхиһаа ехээр оруулаа бшуу.

Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, совхозууд үйлэдбэреэ шэнэ гурмаар түсэблэдэг, экономическа таалаараа һайса урмашуулагдадаг болоод байхадаа гол түлэб гарзатахаяа болижо, ашаг олзо һайса оруулна.

Хэнэйшье мэдэһээр энэ жэлдэ ган гасуур болоно, гансашье эдэ совхозууд бэшэ, республикын олонхи ажахынууд эдеэ хоолой зүйлнүүдые, илангаяа ороохо таряа тон бага абаа.

Ажахын тоосоондо гүйсэдөөр оруулагдаһан совхозууд гол түлэб бэеэ даагаад хүдэлхэ, ажахыгаа хүтэлбэрилхэ, үйлэдбэриингоо ехэнхи асуудалнуудые өөһэдөө шиидхэхэ эрхэтэй болоно. Жэшээнь, һайнаар хүдэлһэн хүнүүдые түлөөһэнэйнь талаар һайнаар урмашуулха, ажалай түлөөһэ өөһэдынгөө ажахын эрхэ байдалда тааруугаар тогтоохо эрхэтэй болоо.

Тэрэшэлэн үйлэдбэриин бэшэ аад, баһал шухала хэрэгтэй барилга хэхэ, түсхайлбал, хүнэй һууха гэр байра, соёл гэгээрэлэй барилга, хүүгэдэй эмхи зургаануудые бариха, газар уһалха түхеэрэлгэнүүдые хэхэ, электрын гэрэл оруулха лини бодхоохо гэхэ мэтэ барилгада мүнгэ зөөри гаргашалха талаар ажахын тоосоондо гүйсэдөөр ороһон совхозуудай арга боломжонь һураггүй ехэ болоно. Энэ зорилгоор гүрэнэй бюджедэй ниитын түсэбтэ һомологдоһоо 54 процентнь, гадна өөһэдынь жасаһаа таһалагдаха, мүн банкһаа абтаха удаан болзорой урьһаламжын мүнгэнэй 46 процентнь совхозуудта үгтэхэ болонхой. Энэ мүнгэ зөөринь ажахынуудай машина техникэ худалдажа абаха, үйлэдбэридэ хабаатай элдэб барилга, байрануудые бодхоохо хэрэгтэ зорюулагдаха юм.

Совхозуудые ажахын тоосоондо гүйсэдөөр оруулаад байхада, тэдэнэй абаһан сэбэр ашаг олзын мүнгэ зөөришье зүбөөр хэрэглэгдэхэ аргатай болоо. мүн тэрэнэй удха шанарыншье ехэ болоо. Мүнөө ажахын тоосоондо ороһон совхозууд үйлэдбэриһөө сэбэр ашаг олзо ехээр оруулжа шадаа һаа, тэрэнэйнгээ 15 процентээр эрхимээр хүдэлһэн түрүү хүнүүдые шагнаха, үшөө 10 процентыень хүн зоной соёл болбосорол, гэгээрэлэй хэрэглэмжэдэ, гэр байрын барилгада гаргаха эрхэтэй байна. Тиихэдэ сэбэр ашаг олзын үшөө 10 процентнь ажахыгаа бэхижүүлхэ, үйлэдбэреэ ургэдхэхэ (һайн үүлтэрэй ехэ мал худалдажа абаха гэхэ мэтэ) хэрэгтэ гаргашалагдаха зэргэтэй. Тэрэнһээ гадна, абтаһан сэбэр ашаг олзын 20 процентнь нөөсэлгын фонддо таһалагдаха, 1,5 процентнь хүтэлбэрилхы хүдэлмэри[...]лэгшэд, мэргэжэлтэд[...] гогдожо үгтэхэ уша[...] олзын үлэгшэ хубинь [...]гэн һомололгын жас[...] ёһотой. Тэрэ мүнгэни[...]лэб банкһаа абтаһан [...] зорой урьһаламжа бу[...] ажахын өөһэдынь эрь[...]до ороход юм.

Ингээд ерэхэдэ, ах[...] соондо гүйсэдөөр ор[...] гарза гайгүйгөөр хү[...] ашаг олзо ехээр оруу[...] аргатай болоно гэш[...]

Совхозуудые ажах[...]до гүйсэдөөр оруулх[...] түрүүн газарые һай[...] элдүүрилхэ. машина [...] хүдэлмэриин хүсые [...]гөөр хэрэглэхэ, бүх[...]нуудаа экономичес[...] зүбөөр эмхидхэжэ, [...]шэнь томоохон, түс[...] гэжэл шэглэлтэй бо[...] бэриин технологиие [...] ажалай эмхидхэл, г[...]мые, хүтэлбэрилгые [...]руулха шухала. Гад[...]рөө, мүн дээрэһээ [...] мүнгэ зөөриие зүб[...] хэрэглэхэ ёһотой бо[...]

Тингэжэ ажахын [...] үндэһөөр совхозууд [...] зүйлнүүдые ехээр үй[...] гүрэндөө элбэгээр ху[...]дукциин шанарые һа[...] үнэ сэнгыень хямдар[...]лөө тэмсэхэ байна.

С. Ф[...]

Буряадай АССР-[...] ажахын министе[...] финансын таһагай [...]

БОЛЬШЕВИК-ЛЕНИНЕЦТЭ ХҮШӨӨ ТАБИГ[...]

ЯКУТСК. (ТАСС). В. И. Ленинэй соратник, Коммунис партиин элитэ ажал ябуулагша Емельян Михайлович Ярославскида хүшөө нээлгын ёһолол ноябриин 6-да эндэ болоо. Ярославский дүрбэн жэл үлүүтэй саг соо политическэ сүлэлгэдэ Яхадта байжа, Г. К. Орджоникидзе, Г. И. Петровскитой хамта эндэхи хүн зоной дунда революционно хүдэлмэри ябуулһан юм.

Ярославский сүлэлгэдэ байһан большевигүүдһээ социал-демократическа түрүүшын [...] нэгые байгуулжа, [...] нөөнэй областной пар[...]ганизациин эхи үндэ[...] үгэһэн.

Февралиин революц[...]лээр Емельян Михайло[...] циал-демократ» (мүнө[...] листическая Якутия») [...] хидхэн гаргажа эхил[...] газетын түрүүшын н[...] нэгэн соо революци[...] В. И. Ленин тухай ст[...]логдоо бэлэй.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДАР

МНР

Монголой ороной ажалшад МНР-эй тогтоогдон байгуулагдаһаар 45 жэлэй алдарта ойе тэмдэглэхэ зуураа, хүдөө ажахы, промышленность хүгжөөлгөөр туйлаһан амжалтануудайнгаа дүнгүүдые гаргана. Гурбадахи табан жэлэй үедэ (1969—1965 онууд) МНР-эй мал ажалай бүхы продукциин хэмжээн 13 процентээр, харин газар ажалай—30 шахуу процентээр нэмээ. Дүрбэдэхи табан жэлэй түрүүшын гурбан жэл соо (1966—1970 онууд) хүдөө ажахын үйлэдбэриин гол фонднууд 22 процентээр ургаа, 12 миллион гектар сабшалан нэмэжэ уһалагдаа.

Мүнөө хүдөө ажахын нэгэдэлнүүд бүхы мяханай 83 процентые, ноохоной 74 үлүүтэй процентые гүрэндэ худалдана.

МНР-эй промышленность ехэ амжалта туйланхай. Урдань гээгдэнги байһан Монгол орон Советскэ Союзай туһаламжаар богонихон болзор соо аграрно-индустриальна орон болоо.

ДРВ

1969 оной гүрэнэй түсэб дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө мурысөөн Вьетнамай Демократическа Республикада улам үргэдэжэ байна. Хэдэ хэдэн промышленна предприятинууд жэлэйнгээ түсэб дүүргээ. Армида ошоһон эрэшүүлые халажа ороһон эхэнэрнүүд промышленностиин хүгжэлтэдэ ниилээд ехээр хубитаяа оруулаа.

Демократическа Вьетнамай таряашад шадал мэдүүлэн ажаллана. Тэдэнэр барагтарайнгаа талмайн 50 процентынь мүнөө хуряажа дүүргээ.

17-дохи параллельдэ оршодог Виньлинь районой загаһа олзобордог кооперативууд гүрэндэ загаһа худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорһоо урид дүүргэбэ.

ВНР

Гурбадахи табан жэлэй түрүүшын гурбан жэлэй турша соо Венгридэ хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ 13 процентээр нэмээ гээд ВСРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, ВНР-эй правительствын Түрүүлэгшын орлогшо Л. Фехер ВСРП-гэй ЦК-гай Политическэ академидэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

Мүнөө жэлдэ хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 5—6 процентээр үлүү болохо гэжэ тэрэ хэлээ. Үйлэдбэреэ 13—14 процентээр дээшэлүүлхэ гэжэ хараалһан гурбадахи табан жэлэй түсэбэй даабаринуудые Венгриин хүдөө ажахы ниилээд үлүүлэн дүүргэхэ.

Орон дотоорхи кооперативна нэгэдэлнүүдэй үүргэ ба удха шанарые сэгнэхэ зуураа, ажахыгаа хамжаанай үндэһөөр эрхилхэ хэрэг арадай социалис ажахын таһаршагүй хубинь болоно гээд Л. Фехер онсолон тэмдэглэбэ.

ПНР

Польшо Чехословаки хоёрой хоорондо 1970 ондо эд товар абалсаха, мүнгэн түлбэри тухай протокол Варшавада баталагдаа.

Польшо гол түлэб электро-техническэ приборнуудые, барилгын ба харгы заһабарилха машинануудые, барилгын материалнуудай, хүдөө ажахын, ашагта малтамалнуудай промышленностьда хэрэгтэй машинануудые, бүд нэхэдэг машинануудые, газар урамдадаг түхеэрэлгэнүүдые, металл болбосоруулдаг ба модо мулирүүлдэг станогуудые, нүүрһэ, цинк, ЧССР-тэ худалдаха байна.

Чехословаки ашаанай, хүнгэн машинануудые, хүдөө ажахын ба бүд нэхэдэг машинануудые, металл отолдог станогуудые, электро-техническэ хэрэгсэлнүүдые, подшипнигууд, шэрэ болон бусад эд товар Чехословакида худалдаха юм.

(ТАСС).

БОЛГАРИИН АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА Варнадахи Карл Марксын нэрэмжэтэ бу[...] байрын шэнэ гэрнүүд.

...жэлдэ бэлэдхэл хаа ...эхилэнхэй. Мүнөө ...тэ „Хонходомнай" то- ...олонхи материал- ...энэ жэлэй наадан да ...байһан һурагшадта ...зорилготой.

ХОНХО

№ 15

...МТАРАЙ ХУУДАҺАН

...ээ гүрэнүүд хүн шэнгеэр намтарайнгаа хуудаһа ...гээшэ һаань, манай оронойхи иимэрхүү байха

...алдар, обог. Совет Социалис Республиканууд...

... Минии түрэһэн үдэр — түрүүшын социалис ...мүндэлһэн 1917 оной ноябриин 7, ондоогоор хэ... Агууехэ Октябриин социалис хубисхалай үдэр. ...доо үндэһэ яһатанай һайн дуранай союз болон ..., адли тэгшэ эрхэтэй республикануудые эмхид...дэрһөө тоолобол, 1922 оной декабриин 30-да Со... Бүхэсоюзна нэгэдэхи съезд дээрэ баталагдаа. ...үедэ арбан табан Совет Социалис Республика... нэгэдүүлнэб.

...альна зэргэ. 1967 оной эхиндэ минии бүхы хүн ...рбэнэй гурбанһаа ехэнхи хубинь хүдэлмэришэд ...иба хаагшадһаа (бүлэнэртэеэ хамта) бүридэнги ...дүрбэнэй нэгэ шахууһь — колхозно таряашад.

...яһанайб. Минии газар дайда дээрэ 131 үндэһэн ...эрхэтэд хани нүхэсэлэй халуун оршондо ажа... юм.

...тйность. Хуулиин наһа гүйсэһэн гэхэ гү, али ...айманһаа дээшэ наһатай бүхы зоной арбан ...хүн бүхэн—коммунист. 14-һөө 28 хүрэтэр на...үхы совет хүбүүд, басагадай гурбадахи хүн бү...комсомолец.

...һургуули. Бүхы хүн зоной зуунай гушан зур... дээдэ болон дунда эрдэмтэй, харин хүдэлжэ ...ай дунда харабал, зуунай табин зургаа болохо.

...уудаг газар нютаг. Евразиатска түби дайда. ...хэмжээн—22,4 миллион дүрбэлжэн километр ..., али дэлхэйн бүмбэрсэгэй хуурай газарай зур... нэгэ хубинь. Эгээл хойто захаһаа урда заха хү...бан мянгаад модо, харин баруун ба зүүн заха ...арбаад мянга модо зайтай юм.

(Календарьһаа абтаба).

Үгэ бүхэнниень алдангүй,
Багшаяа шагнан,
Үхибүүд һууна партадаа
Барандаа анхаран.

Үргэн харгы эдэниие
Угтана урдань.
Үшөө саашаа һурахаяа,
Ошохол ниидэн...

Ф. СОРОКИНОЙ фотоэтюд.

Цырен-Дулма ДОНДОКОВА.

АМАРШАЛНАМ, АМАРШАЛНАМ...

ХҮҮГЭДЭЙ БИШЫХАН ЗҮЖЭГ

(Хоёр хүтэлбэрилэгшэ хүүгэд. Хүбүүд гү, али басагадшье байхадань хамаагүй, зүгөөр нэгэниинь нюргаар нилээд ута, нүгөөдэнь богонихон һаа һайн, тайзан дээрэ бэлэдхэлэй боложо байха үедэ гартаа нэгэ нэгэ гитаратай хүшэгын урда гаража ерэхэ).

1-дэхи хүтэлбэрилэгшэ: Алтан дайдаарнай аранга баханануудамба сарнуудтал хүнхинэлдэнэ. Хүлнүүдынь хүрьһэтэ газартаа бата, хүндэтэ үгэнүүдынь хүн зондо дүтэ. Амаршалганууд, алаг эрээн хомпёортонууд, арюун зүрхэнэй халуун үгэнүүд, сагаан тагтаануудай ниидэһэндэл, санануудаарнь сагаалхина, сагаалхина.

2-дохи хүтэлбэрилэгшэ: Эрэлхэгээр хилээ харадаг хүбүүндээ, эжынь эльгээнэ амаршалга мэндээ. Энэ амаршалгыень удаарангүй, эзэндэнь хүргэхэ заатагүй. Бааяма жабар соо харуулда зогсоһон хүбүүн баабай, эжынгээ дулаахан үгэдэ баясан зогсоно тэнюун.

1-дэхи хүтэлбэрилэгшэ:
Далай хүбүүнэйнгээ амаршалга
Далайшан абань абажа,
Шэрүүн долгидой урдаһаа
Сээжээ сэлин дуулаа:
«Хүлеэгээрэй, хүлеэгээрэй,
хүбүүмни,
Хүбүүндээ бусаха абашни,
Хүнхэгэр далайн хүбөөдэ
Хүрэжэ ерэхэ абашни.
Хүлеэгээрэй, хүлеэгээрэй,
хүбүүмни,
Хүбүүндээ бусаха абашни».
(Хоюулаа дуулаха)

2-дохи хүтэлбэрилэгшэ:
Холын захын отара, гүүртэнүүд
руу
Хомпёортотой амаршалганууд
хиидэнэ.
Хотодо һурадаг басагад,
хүбүүдынь
Хододоо энхэргэнүүд, эжыдээ
бэшэнэ.

1-дэхи хүтэлбэрилэгшэ:
Томо жэжэ үзэгүүдые һиилэһэн
Тоотой үгэтэй амаршалганууд
Багшанарай стол дээрэ обоо.
Бараниинь тоолошогүй сдоо!
(Хүшэгэ нээгдэнэ).

* * *

Хүүгэдэй энэ зүжэг ехэшье, багашье наһанай үхибүүдтэ таарана. Зүгөөр һонирхолтойгоор энээниие табижа шадаха хэрэгтэй. Таарууд хубсаһан, һайнаар хэһэн багууд ехэ удха шанартай. Жэшээнь, баабгай болоходоо, заабол хара арһа хэдэрхэ бэшэ, хара хилэн хүрхэгэр дэгэл үмдөөд, хара томо һабар бээлэй бараад, нюуртаа баг хэхэ. Гэхэ мэтэшэлэн бэшэшье ангууд болоходоо, энэ ёһо баримталан, хурса һайханаар хубсалха ёһотой. Эндэ гэрэлэй тудаса ехэ удха шанартай байха. Харин дуунуудыень ямаршье аялгада таарулаад, дуулахада болоно.

Хүшэгын нээгдэхэдэ, тайзанай гол дунда хара ногоохон хасуури. Һайндэрэй юрэ бусын шэмэглэл хүнэй нюдэ татаха ёһотой. Ангуудай зурагууд, уряа лозунгнууд томо гэгшын үзэгүүдээр бэшээтэй. Жэшээнь:

«Саһан Сагаадай, морилыта,
Шарганууднай һолжорыта».
«Наран, яагаа яаруубши,
Намна нарые, үнэгэн ши».

(Хамар дээрээ нара табяад ябаһан үнэгэнэй зураг. Мүн бэшэшье ангуудай зураг дүрсэнүүд тайзанай ханануудые шэмэглэнэ). Тайзан дээрэ Почтальон-Охотноон оодорон гүйжэ ороно. Тунжагар сүүмхэ зүүнхэй. Тон яаралтай бэшэг телеграммануудые үргэлэнхэй.

Почтальон-Охотноон:
(дуулан хатарна) чиг-чиг-чиг, ши найдаарай, шэнэ жэлэйш амаршалга хүргэхэб, бү айгаарай, найдаарай. (дабтахада болоно).

(Үй түмэн бэшэгүүдые шала дээрэ дэлгээгээд, онгилжо урбуулжа, бүлтэгэнэжэ һуутараа, сад хашхараад бодошоно. Дуулан хэлэнэ).

Үхибүүд, үхибүүд, нүхэдүүд,
Үтэр дэбхэрэгты шууд.
Таанарта сахилгаан-телеграмма
Таниие хэн амаршална хаб?
(шагаана).

(Энэ үедэ магнитофоной абяан соностоно. Охотноон залд гээд, телеграммаа хам-хум суглуулаад, гүлдын шагнана).

Шэгшы жаахан Охотноон,
Шэнэ жэлэйм гүйлтые тогтоон,
Шэнэхэн саһаар хомпёорто
хэжэ,
Шэнэһэнэй мохёор ласадажа,
Үүлэнэй дуһалаар бэшэһэн,
Үбэлэйм энэ амаршалгые
Үни удаан баринтгүй
Үхибүүдтэ абаашажа үгөөрэй.

(Энэ амаршалгые багшанаршье, пионервожаташье гүйсэдхэхэдэнь болохо).

Почтальон-Охотноон: («Үхибүүдтэ» гэһэн өөрһөө ехэ хомпёорто үргэлөөд, эрьен хатаран дуулана).

Үбэл дунда — сахилгаан,
Үзэгүүдынь—улаан,
Үгэнүүдынь — дулаан,
Үхибүүд, танда — сахилгаан.
Алимта, алимта, үхибүүд.
Амаршалгын Танда мэндэнүүд.
(Гарана).

Хүшэгын нээгдэхэдэ, тайзанай хоёр тээһээ, урда урдаһаа үбсүүндээ алтаар бэшэһэн «1969», «1970» гэһэн тоонуудтай Хуушан, Шэнэ жэлнүүд орожо ерэхэ. Хуушан Жэл хуа шарабтар, сайбар боро торгон дэгэлтэй. Дэгэлдэнь ялбама мүшэдые хадаһан. Шэнэ Жэл шэб шэнэ сэнхир хүхэ торгон дэгэлтэй, мүн дэгэл дээгүүрнь түхэреэн шара наранууд хамбатан яларна. Толгой дээрээ гэрэл сасарһан титимүүдтэй (даруулгатай).

Хуушан Жэл:
Баатар Шэнэ Жэл,
Баяр мэндэ шамда! —

Шэнэ Жэл:
Хуу баранай сэдьхэлдэ
Хуба шарахан дурасхал болон
үлэһэн,
Хубилалта, амжалта асарһан,
Хуушан Жэлнай, амар мэндэ!
(Гар гараа барисалдана).

Хуушан Жэл:
Иимэл һайхан Жэл, шамда
Этигэжэ болохо байна.
(Эрьелдүүлжэ байжа харана).

Шэнэ Жэл:
Галаб үенүүдэй дэбтэртэ
Гараа табиһан, та,
Эдир залуу намдаа
Эсэгын һургаал хэлыта!
Намда нэрэ үгэжэ,
Нангин юрөөлөө хайрлыта!

Хуушан Жэл:
Арад зонойнгоо түлөө
Алхамуудшни мундуу байг.
Айдар залуушуулайнгаа
зүрхэн соо
Аялгашни шанга байг,
«Далан баатар» гэжэ нэрэ үгөө
һаам,
Далан баатарай тухай
байгаарай.
Дамжуулһан энэ эстафетыем
Даажа бү ядаарай.
(Хүзүүн дээгүүрнь нэмэрюулэн,
алтан үзэгтэй
түрүүшүүлэй лентэ зүүлгэнэ).

Шэнэ Жэл:
Ажалша хүнүүдэй альгантай
Альгаа ниилүүлэн ябахаб.
Асари ехэ балтануудай
абяантай
Аялгаа ниилүүлэн ябахаб.

(Энэ үедэ Ленинэй курант—Саг арбан хоёр сохижо, «Интернационал» зэдэлнэ. Хуушан Жэл харанхыда тунан харагдахаа болино. Шэнэ Жэл улам ехээр гэрэлтэн, үбсүүнэйнь тоо яларна.

Шэмэһэн гоё хасууриин дэргэдэ Далан баатар жэлнай зогсоно. Гоё һайханаар хубсалһан үхибүүд бии боложо, хасуури тойрон бүжэглэн тоглоно).

Үхибүүдэй дуун:
Баатар, баатар, баатар
Жэлнай!
Барандамнай амжалта
асарба алтай
Баярта найраа
угтахамнай.
Улаан наран
урдамнай
Угалзаараа даллан
мандалай.
Баатар, баатар, баатар
Жэлнай!
Баран шамтаяа
алхалхамнай.

(дабталга: «Баатар, баатар, баатар Жэлнай барандамнай амжалта асарба алтай!» (Далан баатар урдань, булта гаранад, хүшэгэ).

Тайзан дээрэ хэншье үгы. Саана баярай хүгжэм зэдэлнэ. Поварой сагаан малгайтай, сагаан фартугтай, томо гэгшын халбага, шанага бариһан Баабгай ерэнэ.

Повар-Баабгай:
Эдэнэй хүхижэ байгаан соо
Эдеэлээд абахам байзыш,
Зүгын бал гээшэмнай
Зүдэрхэн амтатай юм байна.
Зүрхөө яажа барихабши,
Зүб даа, эдеэгүйдөө аргамгүй.
Долёожо хэзээ садахабши,
Домбоор гудамхи, хүн үгы.

(Домбоор гудамхина, энэ үедэ һэрмэгэр угалза пулаадаар толгойгоо боохон, шара торгон платитай, урдаа бишыхан сагаан фартугтай, ялагар поднос дээрэ янза янзын эдеэ бариһан Официантка-Үнэгэн нугалзан, үндэр һүеытэй туфли дээрээ эрьен, нюур шарайгаа энеэдээр шэмэн, һэр-һэрхэн алхална. Баабгайн хажууда ерэжэ, бал тээшэнь шагаана.

Официантка-Үнэгэн:
Оо, повар ахаймнай,
Поглихон эдеэ эндэ
оложорхёод,
Магнайдаа хүрэсэ нялаашоод,
Мантан хургадаа хүхэжэ байна
гүш?...
Далан баатарайнгаа найрта
Дахяад нэгэ садаха гээ гүш?
Зааха долёолгыш намдаа,
Заарин минии ахаа!

Повар-Баабгай:
Аа, шибши, Шарууxи,
Амандаа жаахаа түрхи.
Яруухан эдеэд орхи,
Ятагархан шандагахануу д
ерээ һаа,
Яахаш забыш үгэхэгүй,
Ялайдаһаш орхихогүй.

Официантка-Үнэгэн:
Зүб, зүб, хэлэнэш,
Зүгын тоһошо ахамни,
Эшээндээл шамайе
Эшхэртэрээ хурхиржа хэбтээ
гэжэ һанаһамни,
Эндэхэнэ ерээд,
Эдеэлжэ байхаа гүш.

Повар-Баабгай:
Далан баатар Жэлэй
Угтамжа болохо болоод,
Дахуул-нэхүүл
Намда эльгээхэдэнь,
Эдэнэйш һэшхэл тэбшэ ядаад,
Энэ ерээд байнам даа.
Эсээ сусааб,
Эндэһээ ошоһоор лэ,
Хабар болотор
Хааяшахаб даа. (Эбһээлнэ).

Официантка-Үнэгэн:
Эндэ ерэһэнээ бү шаналыш,
Эдэ хүнүүдтэйш наанатай-
саанатай байхада,
Гарзатай байхагүй,
Гар хооһон табихагүй.
Ахадаа орходоо
Арба залгиха
Арга онотой байхаб,
Арба худалдаха
Аяг аашатай байхаб
(Үнэгэн энеэнэ).

Повар-Баабгай:
Хушата хүбшын амитан ха даа,
Худалаар хэлэжэ шадахагүйб.
Харин шимнайл, Шарууxи,
Хаагуур-яагуур ябадалтай.
Халтад гээ һаа,
Һан һуулгахаал һанадаг
гэлсэгшэ.
Шаб шарахан Шарууxимни.
Шамда балай этигэхэгүйб.
Харажал яба ябатараа,
Хаяһан урьхадаш орогшоби
(Баабгай бар-бар энеэнэ).

Официантка-Үнэгэн:
Һү, шандагад ерэбэ,
Хүхэ нюдэтэй болоторынь,
Һүн айрагаа уулгаад,
Һүүлээрнь гэртээ харихадань,
Хойноһоонь гэтэжэ ошоод,
Хоол болгохобди тэдээгээрш.

Повар-Баабгай:
Хятаганаад хотигоноод,
Шарууxи,
Хялар шандагадта гойрхобош?
Сагаан һанаата амитадые
Шамтай нүхэсэжэ эдихэгүйб.
Шандагадые абархын түлөө
Саһа оруулха ёһотойб.
(Сагаахан дэгэлтэй шандагад
ерэнэ).

Шандагад: (дуулан дэбхэрнэ)
Дэрэгэр шэхэтэй шандаганби.
Дэбхэрхэ дуратай шандаганби.
Дэр-дэр-дэр дэбхэрэе.
Дэгэлээ һэжэрэн дэбхэрэе.
Тоглоо наадаша шандаганби.
Тоомгүй хүхюун шандаганби.
Тор-тор-тор дэбхэрэе.
Торгон хормойгоо һэхэе.
Баабгай, баабгай хайрлыши.
Бажуугаа һаашни бархирхалби.
Багахан намай хайрлыши,
Бархиржа уйлажа байналби.

(Энэ үедэ Баабгай нулимсаа аршажа, хайрлаһан түхэл үзүүлхэ)

Үнэгэн шамһаа айналби,
Үбдэг дээрээ гүйналби.
Үлдөөд намай бү барииши,
Үнэн зүрхэнһөө гүйналби.

(Энэ үедэ саһан орожо, саһан хүүхэдүүд намханаар хатаран ерэнэ)

Хатар манай халуухан,
Ханхинаса хатарая.
Самса манай сагаахан
Сахилзаса хатарая.
Наран манай наанахан.
Нахилзаса хатарая
Наһан манай залуухан.
Намаалажа хатарая.
Шэнэ жэлээ угтажа.
Шэнхинэсэ хатарая.
Сэдьхэл манай хүхюухэн.
Сэнгэхэжэ хатарая.
Зугаа манай зохидхон.
Зунай болосо хатарая.
Зориг манай адлихан.
Зорин хамта хатарая
Оггойргойн сёорһоо
Одо барин хатарая.
Эхэ һайхан ороноо
Эрьехэжэ хатарая.
Эсэгэ Ленин багшана
Эльгэндээ тахин хатарая!
Шэнэ жэлээ угтажа.
Шэнхинэсэ хатарая (гэхэ үедэ Шэнэ Жэл ерэжэ хатаралсаха. улаа лараа бүхы хабаадагшад дүхэригтэ орон хатарха).

ХҮШЭГЭ

„МУРЗИЛКА" ЖУРНАЛ: Ленинскэ ёлкодо тугхануудые хэгты!

...Ильич Ленинэй түрэһөөр зуун жэлэй ...манай орон, бүхы дэлхэй тэмдэглэ..., октябрятанууд, ленинскэ ойн һайн... яажа угтахаяа бодомжолдог ёһо... Ульяновск хотын үхибүүдэй юу һана... шагнагтылши.

...Ильичэй бага наһаяа үнгэргэһэн гэр ...бши юм. Танайхидал тон адляар тэрэ ...жэлэй һүни һайханаар шэмэглэгдэ...оогдодог һэн. Теэд тэрэнэй наадан... хэгдэһэн байгша һэн гэхэ. Ульянов...үүд—Володишье баһа—элдэб наа... һанадаг, бүтээдэг байгаа.

...олоһон ушар ааб даа. Зүгөөр мүнөө ...ын үхибүүд тэрэ ёлкыень оахин ... Олон жэлэй саада тээхидэл адляар ... носоогдодог таһалга соонь байха. Үхибүүд тэрэниие хэмэл нааданхайнуудаар шэмэглэхэ юм.

Харин таанар, хүндэтэ октябрятанууд, тэрэ ёлкодо зорюулжа, тугхануудые хэгтылши. Гэбэшье тэдэтнай юрын бэшэ байгуужан. Тэдэтнай тугуудаар хэлэһэн хөөрөөн болог. Туг бүхэнтнай—зураг. Үлхэмэл тугуудай бүлэг бүхэниинь бүхэли хөөрөөн болохо.

Өөһэд тухайдаа, нүхэд тухайдаа, һургуули, октябрятануудай ажал хэрэг тухайда, өөрынгөө город ба һуурин тухайда, эжы ба аба тухайдаа, манай һайхан орон дотор боложо байгаа юумэнүүд тухайда, һанал бодолнууд болон сэрэдүй тухайдаа хөөрөөрэйт. Владимир Ильич Ленин юунэй түлөөдэ ехээр ажалладаг байгааб, тэрэ бүхы юумэн тухай хөөрэгты:

Тугхануудаа «Мурзилка» гэжэ журналай редакцида эльгээхэт. Бултыень бэшэ ааб даа, зүгөөр эрхимүүдыень. Нэн түрүүн октябрятска бүлэгүүд доторoo өөрын конкурс үнгэргэгты, тиигээд эгээл һайниинь, һайханиинь шэлээд, һүүлдэнь эльгээхэт. Бүхы эрхим тугхануудһаа эгээл эрхимүүдынь редакцида шэлэгдэхэ юм. Тэдэниие Владимир Ильич Ленинэй түрэһэн нютагта эльгээхэбди. Шэлэгдэһэн эрхим тугуудые бултанай үзэхэ, харахын тула 1970 ондо «Мурзилкада» толилхобди.

Таанарай тугхануудые хүлеэнэбди. Хамтадаа нлаагты, зурагты, уран гараа гаргагты. Тугхануудтаа хөөрөөнүүдые һанагты. Октябрятануудай мүшэхэнүүдтэ бултандань ажал олдог лэ. Таанарта багшанар, вожатанууд, эжы ба абанар, пионернүүд туһалха байха. (Редакциин адрес: г. Москва, А-30, Сущёвская, 21, редакция журнала «Мурзилка»).

„ХОНХЫН" ПОЧТОҺОО

...РШҮҮЛЫЕ БҮ МАРТЫТ!

...тэ «Хонхо»! Һургуулиинхидта зорюулһан хуудаһан гээшэ ...имэһээ би нэгэ хэды үгөөр шамда хандаха гээ һэм.

...хан ябахадаа, Ц-Б. Бадмаевай, Г. Чимитовэй, А. Шадае... уран зохёолшодой номуудые һонирхожо уншадаг һэм. ...хэдэ, тэдэнэй зохёолнууд һургуулида һурадаг багашуул...айшье, ойлгосотойшье байдаг һэн.

...он, жэлнүүд үнгэржэ, миниишье наһан нэмээ. Өөрөө ха...ын аймагай Иисэнгэ гэжэ тосхондо ажаһуудагби. Мүнөө ...классто һуранаб. Тиимэһээ минии һонирхолшье хубилаа. ...уншадаг юумэнүүд мүнөө һонигүй болоо. Харин мүнөө, ...ын хүбүүд, басагадые һонирхуулхаар номууд буряад хэ...огто үгы даа. Юундэб? Буряад уран зохёолшод бидэниие ...гээшэ гү?

...хэлэн дээрэ зузаан роман, туужанууд олон юм бээ. ...үр классуудта һурадаг һурагшад тухай һэнэгтэй юумэ ...шээнь, ород хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн номууд, эдиршүүл ту...уд олон ха юм. Тэдэниие уншаад, ямар нэгэн геройень һа...йн жэшээ абаха дуран хүрэгшэ гүбэ. Тиимэл номууд би...рэгтэй ха юм.

...улиин байдал һонин ааб даа. Буряад эдиршүүл тухай бэ...эн олдохол.

...һанамжануудые минии олон үетэн дэмжэхэ байха ...буряад уран зохёолшодто иигэжэ захиха хүсэлтэйб: ...үлые бү мартыт!» Бидэн тухай номуудые олоор зохёо...

Ж. ЦЫДЫПОВ.

...ЭГҮҮД ХЭРЭГТЭЙ, ...ЭГҮҮД!

...коммунис ёһоор хү... хэрэгтэ уран зохёол ...ехэ үүргэ дүүргэдэг гэ...эшэ хэлэгдэһэн, бэшэг.... Тэрэ тоодо зүжэгүүд ...һуури эзэлдэггүй.

...өөгэй буряад һургуули...билтай зүжэгүүд тон ...шье гэжэ хэлэхэдэ ал...гүй. Жэшээнь, хорёод ...шэнэ жэлэй ёлкын гал...гдохонь. Теэд һургуу...дээрэ найруулжа та...эгүүдые буряад хэлэн ...гүйлтэ.

...уран зохёолшод! Хайр...гыт: шабинарaймнай ...тэдхэмээр зүжэгүүдые ... бүхы һурагшадай, ...багшанарай зүгһөө хан.... Хүдөөгэй клубуудай ...уран һайханай бүлгэ...һаламжа болгон, эстрад...боринууд жэл бүри хэблэгдэгшэл. Үхибүүдэй, һургуулинуудай уран һайханай бүлгэмүүдтэ туһалмаар тиимэ согсолбори юундэ гаргажа болохогүй юм?! Үгышье һаа, «ехэшүүлэй» согсолборинууд соо хүүгэдтэ бэшэгдэһэн зүжэгүүдтэ һуури хүртэхэгүй гү?

Заримдаа «Хонхын» хуудаһануудта зүжэгүүдтэ толилогдодог. Богонихон шэнэ зүжэгүүдшье «Хонхынгоо» хуудаһанда саг үргэлжэ толилжо байбал, хүдөөгэй һургуулиинхидта ехэл туһатай байхал һэн хадаа. Өөрынгөө һанамжа бэшэбэб. Али эндүүтэй юумэ бэшэбэ гүб? Олон уншагшад намайе дэмжэхэл ёһотой гэжэ һанагдана. Тиигэбэл түс бэшэгыем газетынгээ хуудаһанда толилхо бээз гэжэ найданаб.

Е. ЛЕНХОБОЕВА,
Сэлэнгын аймагай
Жаргалантын дунда
һургуулиин багша.

Би хадаа Балдуу гээшэб,
Бишыхан хүүгэдтэ туһалдагби.
Гансаардан барин байбалнь,
Гараа һарбайгшаб абаһаар...

Хонидой түрэлгэн соогуур
Ходол туһалдагби гэртээ.
Хурьга тэбэреэд зогсохыем
Хуу хараба гүт Балдуугаа?

Ф. БАЛДАЕВАЙ зурагууд.

ДУЛМА

Хүйтэн үбэл ерээд,
Хүүгэд һолжоржо захалаа
Табатай басаган Дулмые
Табяагүй эжынь газаа.
«Ээх, зааханши даа,—гээд,
Элдэбээр һамааруулна эжынь—
Эгэшынгээ зэргэ болоходоо,
Эрхэ бэшэ наадахаш»,—гэбэ...
Дулма аргыень олоо,
Дуулан һуужа куклатаяа
«Хада» болгоод дэрээ
Халтируулхадажа ороо.

Жимбэ ТАРЯШИНОВ,
Түнхэнэй аймагай Толтойн
дунда һургуулиин һурагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бэшүүрэй аймагай Дунда-Хэрээтын дунда һургуулиин уран һайханай бүлгэмэй хид шэнэ хатарта һуража байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

ПИОНЕР-ВОЖАТАНУУДАЙ АНХАРАЛДА

Пионервожатануудай хүсэлые дэмжэн, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Бүхэсоюзна пионерскэ организациин Централъна Совет захилаар юумэ эльгээдэг Апрелевскэ баазатай хамта «Пионерскэй» гэжэ нэрэтэйгээр грампластинкануудые согсолборилоо. Тэрээндэ иимэнүүд темэтэй грампластинканууд оруулагдаа гэбэл:

1. «В. И. Ленинэй хэлэһэн үгэнүүд», «В. И. Ленинэй ажабайдалай хуудаһанууд», «Наркомууд хэлэнэ», «В. И. Ленин тухай хөөрөөнүүд», «Советскэ Союзай Гүрэнэй гимн», «Интернационал».

2. «Революциин ба граждан дайнай үеын дуунууд», «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үеын дуунууд», «Манай Эхэ орон тухай дуунууд».

3. Пионерскэ дуунуудай антологи.

4. Эб найрамдалай ба хани барисаанай дуунууд.

5. Хүгжэм тухай Д. Кабалевскиин хөөрэлдөөнүүд.

Нэгэ согсолбори соонь удаан саг соо наададаг 36 пластинка ороно. Согсолбори бүхэнэйнь сэн — 27 түхэриг 51 мүнгэн. Иимэ адресаар захил ябуулжа болохо: г. Апрелевск, Московская область, ул. Ленина, д. 4. Мүнгэеэ түрүүн эльгээһэнэй хэрэггүй, харин захилайнгаа ерэхэдэ, почтодо түлэхэ юм.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо

ШИРАБ НИМБУЕВ

ЛЕНИН ТУХАЙ СЭДЬХЭЛЭЙ ҮГЭ

ПОЭМЭ

Гансааран аалихан
Галгижал ябанаб...
Тоонтынгоо тэрээгүүр
Тойроддон ябатараа
Сэсэгхэн дээрэ
Сэлсын монсойжо,
Наранай гэрэлдэ
Наадан байһан
Шэнэхэн сэбэрхэн ...
Шүүдэрэй дуһал
Шэгшыдээ аһаагаад.
Хэлэндээ шэнгээн,
Хүртэн гэхэдээ
Хүнгэн боложо.
Дээшээ холо руу
Дэгдэхээр зэһэбэб...

Энэ бэемни
Эндээ хэбтэ
Зөөлэхэн ногоон
Зүлгэ дээрэ.
Абынгаа буусын
Арюун агаараар
Амилан, амилан,
Һажан жаргажа,
Һайханаар зүүдэлэн,
Һайса амара...

Һанаандаа үргэгдэн
Һара тээшэ
Оромгүй түргөөр
Ошожо ябатараа
Обёорон гэһээм
«Молни» гэнтэ
Монсойжо ябаба.
Моришолон тэрээндэ
Мордоод орхибоб.
Дүтэ бэшэ,
Холо бшуу даа
Дүшэ мянган
Километрнай!
Тэрээхэн зуура
Һанаадхибаб:
Телевизортээ заримдаа
Харадаг юумэмнай
Москваһаа ерэжэ,
«Молни» тулаад,
«Орбитаар» татагдан
Ошоно хаям даа!
Одоо һонин даа!
Оронойнгоо амжалтаар
Омогорхон һуунаб.
Ашата Ленинэй.
Алдарта партиин
Хүтэлбэреэр иигэжэ
Хүгжэн ерээбди.

Магнитна хадые
Гар хүрзөөр
Малтажа анха
Байһанаа һанан,
Манай мүнөөнэй
Байдал харахадаа
Магнайгаа хаха
Баясан һуунаб.

Ажаглан хараһам
Аржыжа байба
Гагарин баатарай
Газараа тойрожо,
Түүхые алталһан
Түрүүшын харгы,
Зүлгэ дээрэхи
Зүргэ шэнгеэр.

Хэды шэнээн
Хэмэл одонууд
Тойрон газараа
Толорон ябанаб!

Гурбан онгосоор
Долоон баатарай
Гороолоод ошоһон
Харгыень харанаб.

Магтаалтай дуушан
Манай Линховоиной
Түрэл арадаа
Түлөөлэн нэрлүүлэн,
Дура буляадаг
Дуугаа дуулан,
Африкаар ябаһан,
Азяар аяншалһан
Харгыень эндэһээ
Хаража баясанаб.

Дэлхэйнгээ бүмбэрсэг
Дээрэһээнь уруу
Хаража һуухада
Хабатай гээшэнь!

Эндэһээ харахада
Эгэтэ нютагаймь,
Эхэ оронойм
Эли гээшэнь,
Альганай хээдэл
Аржылдан байна.

Хаа хаанагүй
Караһал газартам
Улаан тугууд
Улалзан толоржо,
Наранай гэрэлдэ
Намилзан байхадаа
Оронойм шарайе
Ондоодхон гоёоно.

Ленинэй орденшье,
Лентыньшье зүүһэн
Хүнүүдые харахадаа
Хүндэлэл амаршалга
Хүргэн бодоод,
Үргэн байнаб
Үрөөһэн гараа...

Саяан уулым
Саһан дэнзээ
Яларуулан байхань
Яаһан гоёб даа!..
Баранда суутай
Байгал далайм
Мэндэшэлэн намай
Мэлмэрэн хүхэрнэ...

Ленинэй нэрэнүүд,
Ленинэй дүрэнүүд,
Ленинэй бюстнүүд,
Ленинэй ботинууд
Бүхы дэлхэйн
Бүмбэрсэг дээрэ
Хаа хаанагүй
Харагдан байна.

Алиш ороной
Ажалша хүнүүд
Арадуудай багша
Ашата Ленинэй
Зуу наһанай
Ойн баярта
Хуу бэлдэжэ
Тухагүй байна...

Африкын негр
Айлайхии харахада
Задарюун томо
Залуу эсэгэнь
Ашата Ленинэй
Арбадахи ботиһоо
Англи хэлээр
Уншан шудалжа,
Урмашан һууна.
Ханадаа байһан
Ленинэй гундаае
Хаража баясан
Зоригжон һууна...

Бэеэр шангахан
Вьетнам сэрэгшэ
Байлдаанай забһарта
Багша Ленинэй
Зохёол уншана,
Зоригынь эршэдэнэ...

• • •

Хазайн дээшээ
Харан гэһээм
Һайхан сагаан
Һара дээрэ,
Үүрэй Солбоной
Үбсүүн дээрэ
Улаан тугнай
Улаалзайн үнгөөр
Улалзан байба.
Гени Ленинэй
Гэгээн шарай
Гэрэлтэн байба.

Абяа үгэжэ
Анха түрэһэн,
Хүрьһынь гэшхэжэ
Хүлдэ ороһон
Эгэтэ нютагни
Эльгым татаба...

Табяад жэл соо
Танихаар бэшэ
Тад ондоо болоо
Эгэтэ нютаг,
Эндэхи хүнүүд...

Тарзагар багахан
Табатай ябахадам
Энхэргэн һайхан
Эжым намайе
Шарга соо, даха соо,
Шабааһанай хоорпо соо
Шагтайса хүлеэд,
Нагасындам айшалуулхаа
Нарһата абаашаа һэн.
Шанга хүлигэдөө
Шалажа зобоходоо
Хүрэжэ ошохоёо
Хүлеэжэ ядаа һэм...
Харин мүнөө
Хаража һуунаб:
Аша Саяамни
Аба эжытээ
Айхабтар гоё
Автобус соо
Сонхоорнь шагаан,
Согтойгоор энеэн,
Трактаар Эгэтын
Табилуулан ябана...
Ашата Ленинэй
Ашаар лэ эды
Жаргалтай болоһынь
Жаратай нагасань
Ойндоо хадуутарынь
Ойлгуулха зэргэтэйб...

Гэндэнэй Даримa
Гэрэйнгээ телефон
Холын Москватай
Холбон залгуулаад,
МГУ-да һурадаг
Эрдэни хүбүүнтээ
Һайса хөөрэлдэжэ,
Һанаагаа амараад,
Һайханаар миһэрэн
Һанажа һууна:
«Ашата Ленинэй
Ашаар лэ бидэ
Эды жаргал
Эдлэжэ байнабди».
Балар харанхы
Барга сагые
Үхибүүн ябахадаа
Үзэһэнөө һанана...

Үльдэргэ, Эгэтээрни,
Үлзытэ, Маарагтаарни
Үймэлдэн ябана
Үмсын, колхозой
«Москвич», «волгонууд»,
Мотоциклнууд,
Ашаанай машинанууд,
Арьягар комбайнууд...

Колхозой һаалишан
Холхондойн Һамасуу
Холодильник сооһоо
Гадартай мяха
Гаргажа машинадаад,
Шарбин-хуушуур
Шаража байна,
Бардам эдеэтэй,
Баян байдалтай
Болоһондоо урмашан...

Тогтоон хонёо
Тойрон ябаһан
Номгон моритой
Номтын Сэпилмаа
Номоо хаажа,
Хажуу тээхи
Хармаандаа хээд,
Альганай зэргэхэн,
Аргагүй гоёхон
Транзисторханаа
Табижа шангадхан,
Уянгата хүгжэм
Урмашан шагнана...
Даашагүй хүндэ
Дарлалта доро
Дарагдан ябаһанаа,
Гэгээрэл соёлгүй
Гээгдэнги тулюур,
Малгай үмдэһэн
Мал лэ ябаһанаа
Хүгшэн эжынгээ
Хөөрэдэгы һанаад,
Ашата Ленинэй
Алдарта партиин
Олгоһон жаргалаар
Омогорхон ябана ..

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь манай газетын декабриин 9-эй номерто. Түгэсхэлынь хожом гараха).

БОКС

ШАНДААҺА ШАНГАТАН ШАЛГАРБА

Сэлэнгэ мүрэнэй эрьедэ оршодог Спортын ордон. Иишэ ниислэл хотымнай ажалшад, залуу хүбүүд, басагад бүлэг бүлэгөөрөө таһалгарлягүй субана. Эндэ боксоор эдиршүүлэй, мүн залуушуулай дундаһаа хубиин ба командануул хоорондын түрүү һуури эзэлэлгын үсэд шанга тулалдаанай эгээл һүүлшын—түгэсхэлэй мүрысөөн үнгэргэгдэхэнь бшуу.

Гонгын шэнгэхэн абяан зэдэлжэ, олон тоото харагшад гэнтэ һэр-мэр гэлдэн абяагүй болошобод. Ринг дээрэ үхибүүдэй спортивна 3-дахи һургуулида хүмүүжүүлэгдэгшэ Доржо Зориктуев Константин Митупов хоёр тулалдажа эхилбэ. Эдэ хоёрнай түрүүшын үдэрэй тулалдаануудта өөрынгөө шэгнүүртэнэй дундаһаа (46—48 килограмм) илажа гараһан юм. Теэд мүнөө хэниинь илахань хаб? Рингын улаан буланда амаржа байһан Зориктуев боксоор эдиршүүлэй I разрядтай. Энэ нүхэрнай шадамар шамбайшуулай «бүлэдэ» ороһоор тиимэшье үнинэй бэшэ, оройдоол гурбадахи жэлээ мүрысөөндэ хабаадалсана. Энэ хугасаа соо Доржо 32 дахин ринг дээрэ гаража тэмсэхэдээ, 29-ыень илалтаар түгэсхэһэн юм. Харин тиихэдэ тэрэнэй нүхэр Митупов нилээд бэлиг шадабаритай, нэгэнтэ бэшэ илалта туйлажа, «Спартак» бүлгэм соо суурхаһан байха.

Тэмсэл түлэг дундаа. Хоюулан ана мана тулалдана. Эсэһэншье хэбэртэй, тиибэшье хэн нэгэнэйнгээ алдуу эндүүгэнь һамбаашалан, онобшотойгоор тудахые оролдоно. Теэд туһагүй. Харагшадай дундаһаа хэншьеб: «Хажуу тээһээнь добтоло, добтоло» гэжэ заабарилна. Эгээл энэ үедэ Зориктуев хүсэ ороһондол гэнтэ шуумараар добтолон гэнэдхээгээ. Тиигэжэ Доржо очкогоороо илажа, дурсагдагша шэгнүүртэнэй дундаһаа республикын чемпионой хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Энээнэй һүүлээр Хориин «Динамо» бүлгэмэй Олег Хагоев, Улаан-Үдын «Спартак» бүлгэмэй гэшүүн Олег Тонкопрядченко хоёрой тэмсэл мүн лэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Эндэ Олег Тонкопрядченко Хагоевһоо бэлэдхэлээрээ булюу һайн байһанаа түрүүшын раундла харуулаа. Мүн тиихэдэ 63,5—67 килограмм шэгнүүртэнэй дундаһаа Анатолий Федоров («Спартак»), Ванзат Найданов (Хориин «Динамо») гэгшэдэй наадан олоной анхарал ехэтэ татаа. Анатолий Федоров—1-дэхи разрядай боксер—Улаан-Үдэ хотын энэ жэлэй чемпион болоһон юм. Тиихэдэ нүгөөдэ Ванзат Найданов аймаг дотороо илалта туйлажа, мүн лэ чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

Түрүүшын үдэр зарим хүнүүд хориинхидай бэлиг шадабаритай байһыень мэдэнгүй эндүүржэ, «мүрысөөндэ яахадаа ерээ юм, нэгэниинишье түгэсхэлэй наадандa орохогүй байха» гэлсэжэ, сэсэрхэлдэһэншье байха. Теэд энэнь тиимэ бэшэ байшоо.

Түрүүшын хоёр, тиигээд гурбадахи раунд эхилбэ. Ринг дээрэхи үнөөхи хоёрнай һүүлшынгээ хүсэ зангидан, удаа дараалан добтололсонод. Эгээл энэ үедэ судья Найдановай дутагдал заана. Тулалдаан түлэг дундаа, байд гээд лэ Федоровой эрид шанга сохилтонуудые хэхэдэнь, Ванзат түргэдэнэ, гэнэдэнэ. Иигэжэ, эдэ хоёроймнай наадан «Спартагай» боксёр Федоровой илалтаар дүүрэ.

Залай баруун урда тодхогдоһон репродуктораар «Залуушуулай командануул мүрысэхэнь» гэһэн соносхол сууряаташаба. Боксдо дуратайшуул ехэл хүлгөөтэй, хүхюутэй.

Нюргаар бага аад, шүрбэһэлиг шанга бэетэй хүбүүд Агафонов («Спартак») Бадмаев (СХИ) хоёр ринг дээрэ гараба. Судьягай дуудажа асараад, «бокс» гэхэтэй адли бэеэ зэһэн, бии байгаа бэлиг шадабаряа, онол аргаяа дүүрэн хэрэглэжэ, ана мана тулалдаба. Хоёр талынхид али алиншье гэшэгүй, бэеэ «бүхөөр» хамгаалан, мүргэлдэхээ байһан буханууртал урагшаа дугташалдаха юм. Иигэхэ үедөө буруу сохилто үгэжэ, рингын судьяһаа һануулгашье абана. Түргэ түргэн добтололсоношье... Виктор Агафонов Улаан-Үдын чемпион байхаһаа гадна, боксын жама ёһые һайн мэдэхэ хүн гэжэ тухайлмаар. Юуб гэхэдэ, тэрэнэй хүдэлсэ нүгөөдэхиһөө солбон, бэеэ хамгаалхадаашье бэрхэ.

Гурбан раундын һүүлээр Агофонов Бадмаевһаа очкогоороо булюу байжа, илаба.

Гурбан үдэрэй туршада болоһон үсэд шанга мүрысөөнэй һүүлээр шэгнүүрэйнгээ категорёор түрүү һуури эзэлһэн Агафонов («Спартак»), Цой (БГПИ), Ильин (ВГПИ), Леонов (авиазавод), Железняк (БГПИ), Столяров (ВСТИ), Матусевич («Труд») гэгшэдтэ «боксоор 1969 оной республикын чемпион» гэһэн торгон лентэ, I шатын дипломууд барюулагдаа. Командануудсооһоо «Спартак», Хориин аймагай «Динамо» бүлгэмүүдэй, багшанарай, Зүүн Сибириин технологическа институдуудай суглуулагдамал командануул илажа, дурасхаалай кубогуудаар шагнагдаба.

Вл. ЖИГЖИТОВ,
манай корр.

Уран һайханай зональна выставка
Совет Алас Дурна

Зүүн Сибириин культурын институдай байшан соо эмхидхэгдэһэн выставкын залаар ябахада, яһала гоёшоомоор, харамаар зурагууд, скульптуранууд олон. Тэдэнэй дунда нэгэ янза—модо зорожо, шатаажа бүтээһэн уран гартанай зохёолнууд табигданхай.

Манай республикын уран зурааша Г. Г. Васильевай модо зорожо бүтээһэн «Мэхэтэй Будамшуу», «Бишыхан баатар» гэһэн скульптурануудые харахадаа, буряад арадай иимэ зүйлнүүдые хэдэг урданай заншалые яһала һайнаар хэрэглээ гэжэ һанагдана. Мүн Комсомольск-на-Амуре городой уран зурааша Ю. Черепков гэгшын «Геологууд» гэжэ модо шатаажа хэһэн барельеф баһал һайнаар бүтээгдэһэн байна.

А. МАНТАЕВАЙ
фото.

ШАТАР

Испаниин Пальма-де-Мальорка гэжэ хотодо үнгэргэгдэжэ байгаа шатараар уласхоорондын ехэ мүрысөөнэй арбан гурбадахи наадаанай эсэстэ дэлхэйн экс-чемпион Тигран Петросян Бент Ларсен (Дани) хоёр түрүүлжэ ябана. Эдэнэр 8,5—8,5 очкотой болоо. Удаадахи уулзалгада Петросян Оскар Панното й (Аргентина), Ларсен Артуро Помартой (Испани) тэнсэһэн байна.

Удаадахи һууринуудые дэлхэйн чемпион Борис Спасский, Чехословакиин гроссмейстер Властимил Горт, Бразилиин залуу шатаршан Энрика Мекинг гэгшэд эзэлнэ. Эдэнэр тус тустаа 8—8 очкотой. 13-дахи уулзалгада Спасский Горттой тэнсээ. Мекинг Венгриин гроссмейстер Ласло Сабо гэгшые илаһан байна.

7,5 очкотой Виктор Корчной энэ уулзалгада Испаниин шатаршан Антонио Медин гэгшые 34-дэхи ябадалдаа шүүгээ. 14-дэхи наадаанда Спасский Саботой, Петросян Испаниин Диес Коральтай, Корчной Мекингтэй уулзаха байна.

ВРНЯЧКА-БАНЯ. Шатараар Евро... чемпионуудай кубогта хүртэхын ту... түрүүшынхеэ эндэ үнгэргэгдэжэ бай... сөөндэ хабаадагшадай зургаадахи ... дүнгөөр Югославиин эхэнэр шатари... Лазаревич 5 очкотой болоод (нэгэ ... даһан партитай), түрүүлжэ ябана. В... таршан Иванкай гэгшэ Лазаревичһэ... когоор гээгдэжэ ябана. Гурбадахи, ... һууринуудые энэ удаа дэлхэйн чемп... дашвили, Румыниин эхэнэр шатарш... гэгшэд эзэлнэ.

ХИЛЫН саанаһаа

Эб найрамдалда дуратай политикын үрэ дүн

БЕРЛИН. (ТАСС). ГДР-эй олониитэ социалис оронуудай партийна, гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй Москвадахи уулзалгын үрэ дүнгүүдые сэдьхэлээ ханангяар угтан абаа.

Москвадахи уулзалга бүхы дэлхэй дээрэ һайшаан угтагдаа гээд «Нойес Дойчланд» газетэ тэмдэглэнэ. «Берлинер Цайтунг» газетэ энэ уулзалгын дүнгүүдые «дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангаха хэрэгтэ оруулһан шухала хубита» гэжэ сэгнэнэ. «Уласхоорондын аюулгүй байдал тушаа асуудалнууд Москвада зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалнуудай гол темэнь байгаа»,—гэжэ «Националь-цайтунг» газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

Германиин Демократическа Республикын ажалшад социалис оронуудай хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадай уулзалгын дүнгүүдые эб найрамдал хамгаалха талаар шухала үүсхэл гээд тоолоно.

УЛААН-БААТАР. (ТАСС). Эб найрамдал, уласхоорондын аюулгүй байдал бэхижүүлхые эрмэлзэдэг аха дүү оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалгын дүнгүүдые Монголой коммунистнууд, манай ороной бүхы ажалшад нэгэн дуугаар дэмжэнэ гээд «Үнэн» газетэ түрүү бэшэг соогоо бэшэнэ.

Урда Вьетнамда хэгдэдэг ээрхэг түримхэй дайн байлдаае болюулха, американ болон тэдэнэй туһамаршадай сэрэгшэдые Урда Вьетнамһаа бүрин гаргаха, Вьетнамда эб найрамдал тогтоохо тухай мэдүүлгэ соо табигдаһан эрилтэнүүдые монгол арад хүсэд дэмжэнэ гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Аха дүү оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй Москвадахи уулзалга тухай мэдээсэлнүүд американ хэблэлдэ, радио болон телевидениин дамжуулгада нилээд ехэ һуури эзэлнэ. Европын оронуудай хоорондохи харилсаа холбооё гүримшүүлхэ ба хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдаа гээд шэнжэлэгшэд тэмдэглэнэ. Си-Би-Эс радиостанциин Москвадахи корреспондентын зааһанай ёһоор, Европодохи байдал тушаа социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй сэгнэлтэ «үнэн байдалһаа үндэһэлнэ».

Харилсаа холбоо байгуулхаар бэлэн

ПАРИЖ. (ТАСС). Аюулгүйн асуудалаар ниитэ Европын зүблөө зарлаха тухай дурадхал долоон социалис гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэд дахяад оруулба гээд аха дүү социалис оронуудай партийна ба гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй Москвадахи уулзалгын дүнгүүдые тайлбарилхадаа, «Юманите» газетэ бэшэнэ. Уулзалгын һүүлээр толилогдоһон мэдээсэл хадаа энэ зүблөөнэй гол ёһонууд болон шухала зорилгонуудые тоололгоор хизаарлагдаагүй гээд газетэ тэмдэглэнэ. Зүблөөндэ хабаадагшад Европын асуудалнуудые хэлсээ хэжэ шиидхэхээр бэлэн байхаһаа гадна, Европодохи аюулгүйн ба харилсаа холбооной асуудалаар ниитэ Европын зүблөөндэ үгэсэ ойлголсон бэлдэхэ шухала гэжэ тоолодог байһыень энэ мэдээсэл дахяад лаблажа үгэнэ.

ЖЕНЕВЭ. (ТАСС). Аха дүү оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй Москвадахи уулзалга тухай мэдээсэл хадаа Европо түбиин оронуудай хоорондохи харилсаануудые үргэдхэлгэдэ ехэ удха шанартай документ болоно гэжэ Швейцариин хэблэл тоолоно.

Европодохи аюулгүй байдалай асуудалнуудта уулзалгада хабаадагшад тусгаар анхарал хандуулаа гээд мэдээсэлэй текстые толилходоо «Вуа Увриер» газетэ онсолон тэмдэглэнэ.

ВЕНЭ. (ТАСС). Социалис оронуудай политика хадаа эб найрамдал хүсэгшэдтэй бултантайнь харилсаа байгуулха политика болоно гээд «Фолькстимме» газетэ бэшэнэ. Москвадахи уулзалгын шухала удха шанартай байһые онсолон тэмдэглэхэ зуураа, мүнөө үе сагай асуудалнуудаар социалис оронуудай баримталдаг политическэ хараа бодол угаа тодорхой гээд газетэ бэшэнэ.

Трибуналай шиидхэбэри

ГАВАНА. (ТАСС). Бүлэг һүйдхэлшэд ба революцида харша этэгээдүүдэй хэрэгээр Кубын революционно трибунал шиидхэбэри гаргаа. Тэдэнэй дүрбэн хүн, тэрэ тоодо бандые толгойлогшо Амансио Москеда Фернандес саазалан алуулхаар шиидхэгдээ. Шиидхэбэри дүүргэлтэ болгогдоо. Үлэгшэ гурбан гэмтэниинь тус бүридөө 20 жэлдэ түрмэдэ хаагдахаар шиидхэгдэһэн байна.

Һүйдхэл хэхэ зорилгоор 10 хүн Гуантанамадахи американ далайн сэрэгэй бааза шадарай Макамбо районда майн 3-да буудалдаһан байгаа. Гурбаниинь Кубын хилын харуулшадтай буудалдаанай болоходо алууулһан, үлэгшэдынь баригдажа, сүүдтэ үгтэһэн байгаа.

ТЭМСЭЛ ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Вьетнамдахи гэмтэ муухай дайн байлдаае үргэлжэлүүлгэдэ эсэргүүсэн, Холбоото Штадуудай хүн зон энэ жэлдэ гурбан ехэ ябуулгануудые хэхэнь.

Дайнда эсэргүүсэдэг США-дахи хүдэлөөндэ хабаадагшадай түсэбүүд тухай «Национальна түрүүшын ээлжээнэй зорилгонуудые ба дайнай политикые шэнжэлхэ талаар коалициин» түрүүлэгшэ, урдын сенатор Джозеф Кларк пресс-конференци дээрэ мэдээсээ. Энэ коалици хадаа эб найрамдалай түлөө, орон доторой шухалын шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ национальна нөөсэнүүдые түргэнөөр зорюулдаг болохын түлөө тэмсэдэг 29 ниитын элдэб организацие нэгэдүүлдэг юм.

Вьетнамдахи дайн байлдаае болюулхын түлөө американ эб найрамдалай тала баригшадай тэмсэлэй шэнэ шатань декабриин 13—14-дэ, тэрэшэлэн рождествое һайндэрлэлгын үедэ болохоор хараадагданхай гээд тэрэ хэлээ. Манай коалици хадаа «Вьетнамдахи дайн байлдаае эсэргүүсэн буруушааха ниитэ национальна үдэр үнгэргэхэ талаар комитедтэй» хамта эдэ үдэрнүүдтэ американ правительствын дотоодын ба гадаадын политикые олоороо зүбшэн хэлсэлгые США-гай бүхы городууд болон һуурии газарнуудта эмхидхэхэ.

АМЖАЛТАТАЙ РЕЙД

КАИР. (ТАСС). Египедэй ябаган сэрэгэй 250 хүрэтэр хүнһөө бүридэһэн хоёр зэбсэгтэ подразделени декабриин 6-най үдэшэ Суэцкэ каналые гаталан гараад, каналай хойто талын секторто дайсанай сэрэгэй бүхэлэлтэнүүдые ба тэдэниие хамгаалдаг хүнүүдые усадхаа гээд ОАР-ай сэрэгэй командованиин түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Каналай зүүн эрьедэ дайсанай бүхэлһэн газарта египет сэрэгүүдэй амжалтатайгаар орожо ерэхэдэнь, израилиинхид энэ районһоо өөрынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдые Синайска хахад аралай гүн руу табан километр хүрэтэр сухарюулаад, артиллереэр буудажа ороо. Тиигэбэшье египет подразделенинүүд эзэлһэн газартаа һүниин ба декабриин 7-ной бүхэли үдэрэй туршада үлөө. Тэдэнэр абтаһан захиралтын ёһоор, дайсанай бүхэлэлтэнүүд болон буу зэбсэгэй складуудые бултыень усадхаад, үдэшын долоон часта сухарин бусаһан байна гээд түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Энэ ябуулгада хабаадаһан бүхы сэрэгшэд өөһэдынгөө баазануудта гэмгүй һайнууд бусажа ерээ гээд сэрэгэй түлөөлэгшэ онсолон тэмдэглэһэн байна.

Этигэл найдабари олгогдобо

БЕЙРУТ. (ТАСС). Рашид Караме гэгшын энэ оной ноябриин 25-да байгуулһан Ливанай правительство парламентда этигэл найдабари олобо. Тиихэдээ, 7 үлүүтэй һарын турша соо үргэлжэлһэн правительственнэ кризис дүүрэбэ гээшэ.

Национальна информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, правительствада этигэл найдабари үзүүлхын түлөө 58 депутат дуугаа үгөө. Буруушаажа, 30 депутат дуугаа үгэһэн байна. Гурбан депутат һаналаа баряа.

Индира Гандиин хэлэһэн үгэ

ДЕЛИ. (ТАСС). «Саашадаа ямар замаар хүгжэхэ ёһотойб гэһэн асуудал шиидхэхээр болоһон хүгжэлтынгөө шатада Инди ороод байна» гээд Индиин премьер-министр Индира Ганди Аллахабад (Уттар Прадеш штат) городто болоһон ехэ митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. «Инди хадаа дэбжэхые хүсөө гээшэ һаа, социалис замаар хүгжэхэ ёһотой» гээд тэрэ тэмдэглээ.

Банкнуудые гүрэнэй мэдэлдэ абалга тухай тогтоходоо, Индира Ганди иигэжэ тэмдэглээ. «Арадай байдал һайжаруулгада зорюулагдаһан тодорхой хэмжээнүүдые буруушаадаг» Индиин национальна конгресс гэжэ партиин тиимэ гэшүүд эдэ хэмжээ ябуулгануудта ехээр эсэргүүсэжэ ороһон байна.

«Оронние социалис ёһоор шэнэдхэн байгуулха угаа ехэ зорилго» арадай үмэнэ, тусхайлбал залуушуулай үмэнэ табигдана гээд Индира Ганди хэлээ.

Һүртэ муухай зэбсэг

КАИР. (ТАСС). Суэцкэ каналай баруун талада байһан египет сэрэгүүдтэ һүүлшын добтолго хэхэдээ, израиль самолёдууд «Воздух—земля» гэжэ классай американ шэнэ ракетэнүүдые хэрэглээ гээд Каирай «Аль-Ахрам» газетэ мэдээсэнэ. Ракетын тэһэрхэдэ тэрээн доторхи гонзогорнууд түмэр холо сасаһан һүрэжэ, хүниие ехээр шархатуулдаг байна. Американ сэрэгэй шэнжэлэлгын центрнүүдтэ ухаалан зохёогдоһон иимэ ракетэнүүдые американ сэрэгүүд анха түрүүн Вьетнамда хэрэглэһэн байгаа.

Израильда иимэ һүртэ муухай зэбсэг дамжуулан үгэлгэ араб оронуудта эсэргүүгээр ээрхэг түримхэй ябуулга хэхэдэнь Израильда Холбоото Штадуудай туһаламжа үзүүлдэг байһыень үшөө дахин гэршэлнэ гэжэ ОАР-ай политическэ ажал ябуулагшад тоолоно гээд газетэ бэшэнэ.

ПРАВДА БУР...
МҮНӨӨДЭРЭ... НОМ...

Нэгэдэхи хуудаһан... ...нист фермэ дээрэ» ... бэшэг. Сэлэнгын аймаг... ремовэй корреспонден... һүүлэй мэдээсэлнүүд...

Хоёрдохи хуудаһа... ...циальна хүгжэлтын ту... статья. (Түгэсхэлынь ... хуудаһанда). Неделин... редакцида ерэһэн бэ... хай. Партийна хрони...

Гурбадахи хуудаһа... ...бэлигтэнэй һайндэр» ... портаж. Хилын саанаһ... ТАСС-ай телеграммаа...

Дүрбэдэхи хуудаһа... ...тын һонинууд.

Редакторай орл...
М. Н. Н...

Манай адрес, теле...

г. УЛАН-УДЭ. ул. ...
Телефоны: редактор... приёмная—54-93, зам... ра—68-08. зам. редак... ответ. секретаря—50-... вет. секретаря—66-7... партийной жизни—60-... го хозяйства—64-36, 6... ганды и агитации—5... мышленности в стро... 61-35. советского стр... быта—69-58. культуры... 60-21. писем и рабо... 67-81. информации—... ственная приёмная—56... ное бюро 57-68. ф... рия—33-61.